

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

STEVILKA 88.

JOLIET, ILLINOIS, 21. NOVEMBRA 1913.

LETNIK XXII.

HUERTA KONČAL POGAJANJA.

Mehikanski diktator pojasnil svojo politiko v poslanici na novi kongres.

Z NAPOLEONOM SE PRIMERJA.

General Carranza se pripravlja na boj. Kaj ukrenejo Zdr. Države?

Mexico City, 19. nov. — V svoji poslanici na kongres, ki se snide danes popoldne k svoji prvi seji, se bo začasni predsednik nanašal na Napoleona v opravičbo za svoje ravnanje in prav posebno v opravičbo za razpust starega kongresa. Obenem pričakuje, da mu novi narodni zastop izrazi svoje popolno zaupanje.

Poslanica, ki jo je sestavil Huerta, ne vsebuje niti najmanjšega namiga na zunanje odnose. Pisanje je bilo prečitano danes v ministrski seji in na kratko razpravljano. Ministri smatrajo za modro, da se poslanica ne bavi z vsemi državnimi zadevami. V resnici se omejuje na kratek opis dogodkov, ki so povzročili razpust starega kongresa. Samo na koncu se Huerta dotika položaja z besedami, da je trenotek slovesen in morda odločilen za bodočnost dežele.

Ameriški opravičnik je dobil danes nova navodila glede svojega zadržanja, in v novih navodilih je namignjeno, da se zavezna vlada bavi z važnimi načrti.

General Carranza, voditelj konstitucionalistov, je proti večeru z vsem svojim štabom zapustil Nogales, svoj dosedanj glavni stan, da stopi baje na čelo svojih čet. To pomeni dejanski prelom pogajanj, ki so se vršila med William Bayard Halom, kot zastopnikom predsednika, in ministrom vnanih stvari začasne vlade konstitucionalistov.

Vera Cruz, 19. nov. — Američani zapuščajo glavno mesto.

Bridgetown, Barbados, 19. nov. — Britansko križarsko brodogradnjo v indijskem vodovju je snoči dobilo povelje, takoj odpluti v Vera Cruz.

Težka obtožba.

Philadelphia, Pa., 18. nov. — Snoči so štrajkarji priredili velik shod, na katerem so njihovi odvetniki obdolžili gotove izdelovalce oblačil, da so svoje stavkolomce skrivaj oborožili in jih napotili k izgredu.

Ko se je pričela stavka krojačev dne 14. julija, se je moralo zapreti 175 delavnic, in 5400 delavcev in delavk je prišlo ob kruh.

105 potnikov rešenih.

Hamilton, Bermuda, 16. nov. — S svojim nakladom bombaževine v plamenih, je bil danes španski parnik "Balmes" privlečen v luko St. George po ladjah vlačivkah "Gladisfen" in "Powerful". Spremljal ga je Cunard-parnik "Pannonia", kateri je na širokem, precej valovitem morju vzel na krov 105 potnikov "Balmesa". Ob 10. uri dopoldne je "Pannonia" odrinila proti New Yorku.

Parnik "Balmes" se je nahajal na poti iz Cadiza, Španko, v Galveston in Havano, ko je v sredo zvečer nastal ogenj v ladijskem trupu. Brezčimnim potom je bila prva obveščena "Pannonia", ki se je nahajala 180 milj severno od kraja nesreče. Obrnila se je takoj in je odplula s polnim parom proti jugu ter zagledala ogroženi španski parnik v četrtki zvečer. Naslednje jutro so bili potniki "Balmesa" sprejeti na krov "Pannonije", nakar sta oba parnika odplula proti Bermudi.

256 mrtvih vsled viharja.

Port Huron, Mich., 14. nov. — Po zadnjih poročilih znaša število tistih, ki so storili smrt vsled zadnjega hudega viharja po jezerih, 256. Lastniško škodo cenijo na \$5,000,000.

Stoinpetindevetdeset oseb je prišlo ob svoje življenje na Huronskem jezeru, če so približni podatki pravilni, petinosemdeset življenj je bilo izgubljenih na Superior ali Gorenjem jezeru, sedem na Michiganskem jezeru in šest v Erijskem jezeru.

O eni dodatni nesreči se je izvedelo danes. Parnik "Major" je razbilo blizu Whitefish Pointa v Gorenjem jezeru, a moštvo se je rešilo snoči.

Razbiti so bili nadalje sledeči parniki: "John A. McGean", "Charles S. Price", "James S. Carruthers", "Regina", "Wexford", "Argus", "Hydrus", "Scott", "Leafield", "William Nottingham", "Henry B. Smith", "Plymouth" in svetilna ladja "No. 82".

To je bil najhujši vihar v zadnjih 21 letih.

Najlepša koruzna letina.

Washington, D. C., 10. nov. — Letošnja koruzna letina obeta postati najdragocenejša, ki je bila kdaj znanomovati v Združenih Državah ali v katerikoli drugi deželi, dasi je iz pravek objavljenega cenilnega poročila poljedelskega ministrstva razvidno, da bo najmanjša izza leta 1903. in za več nego pol milijona bušljev manjša, nego rekordna koruzna letina zadnjega leta. Na temelju dne 1. novembra proračunjene povprečne cene 70c za bušel je poljedelsko ministrstvo ocenilo vrednost letine na \$1,741,353,019, dočim je znašala vrednost rekordne koruzne letine leta 1912. samo \$1,520,454,000.

ZOPET NESREČA V PREMGOVNIKU.

Vsled eksplozije v nekem rovu v Alabami do štirideset rudarjev usmrčenih.

IZKLJUČITEV VSEH AZIJATOV.

In izkušnjo o izobrazbi evropskih priseljencev zahteva A. F. L.

Acton, Ala., 18. nov. — Vsled eksplozije v rovu št. 2 družbe "Alabama Fuel and Iron Co." tukaj danes ob 3. uri 45 minut popoldne je bilo zasutih do 40 rudarjev. Do 9. ure nočjo se je posrečilo, spraviti na površje sedem trupel, dočim so bili trije ponesrečenci rešeni živi. Izmed žrtev so nekateri belokožci, večinoma oženjeni Grki, in drugi črnci.

Navadno obdnevno število zaposlenec v rovu, v katerem se je pripetila nesreča, znaša 70. Okolnosti, da je bil včeraj plačilni dan in je danes nekaj rudarjev praznovalo, je pripisati, da ni eksplozija zahtevala še več žrtev.

Rudniški uradniki so prihiteli semkaj iz Birminghama, 24 milj daleč, bržko so izvedeli o eksploziji. Pripekljali so s seboj državnega rudniškega nadzornika C. H. Nesbitta in poln avtomobil zdravnikov.

Rov št. 2, ki leži v okraju Shelby, ob postranski progi Louisville & Nashville-železnice, je bil opremljen z najnovejšimi varnostnimi naredbami. Upati je, da se še nekateri ponesrečenci rešijo.

Drugi teden konvencije.

Seattle, Wash., 17. nov. — "American Federation of Labor" je otvorila danes drugi teden svojega letnega zborovanja. Vsi znaki kažejo na to, da se na sponduro stoječe zadeve rešijo do konca tedna.

Živahno so se udeleževali razprav unijske delegatije, tako zlasti gdnca. Margareta Daly iz New Yorka, zastopnica Garment Workers-unije, in ga. Raymond Robins iz Chicage, predsednica zveze Women's Trade Union League.

Socialisti so imeli snoči velik shod, na katerem so z mnogoternimi govori kazali na to, da se vse unijsko gibanje izjalovi, če se ne sprejme politična točka v sporod.

Izkušnjo o izobrazbi zahtevajo.

Seattle, Wash., 18. nov. — Delegati k letni konvenciji zveze "American Federation of Labor" so se izrekli danes za izključitev vseh priseljencev iz

Azije in za izkušnjo o izobrazbi priseljencev kavkaškega plemena.

V resoluciji o izobrazbeni izkušnji je rečeno:

"Priporočamo izkušnjo o izobrazbi, ki zahteva od priseljencev, da znajo jezik dežele, iz katere prihajajo, citati in pisati."

Nadalje je bil sprejet sklep, pozvati kongres, da imenuje odsek v svrhu, da nepristransko dožene vzroke rudarske štrajka v bakrenem okrožju michiganskem, z namenom, da se najdejo pota in sredstva, ki preprečijo ponovitve štrajka.

V resoluciji se kaže potem na to, da so bakrenorudniške družbe večino svojih zemljišč pred 60 leti pod svojim "landgrantom" baje prisleparile. Resolucija je bila sestavljena po narčni predsednika Gompersa.

Seattle, Wash., 18. nov. — Samo pet delegatov delavske zveze ameriške je glasovalo danes proti sklepmu, katerega zahtevata izključitev vseh Azijcev in izobrazbeno izkušnjo Kavkazcev.

Izvrševalnemu odboru federacije je naročeno, pretehtati nevarnost ustanovitve priselitelneva departamenta in imenovanje časniškega agenta ali poročevalca, ki bi dopisoval evropskim delavskim in drugim časnikom v svrhu, da se javnosti naznani obstoječi položaj delavcev vseh narodnosti v raznih obrtih te dežele.

Izvrševalnemu odboru je naročeno, da se potrdi ustavitvi priseljevanje s tem, da se v evropske dežele, v katere je to potrebno in katerih ne dosežejo drugačni opomini, pošljejo zastopniki, ki naj delujejo proti onim, kateri pospešujejo in podpirajo izseljevanje v Združene Države.

Delavska politična stranka.

Seattle, Wash., 19. nov. — Čas še ni dozorel za ustanovitev delavske stranke, a da morajo obrtni uniji skrbeti za večjo politično delavnost, se je zadrževalo danes glede položaja zveze "American Federation of Labor", ki je sprejela s 193 proti 15 glasov načelno izjavo, priporočano po odseku za resolucije, in ki se glasi deloma takole:

"Mislimo, da čas še ni napočil, ko se ima s primernim ozirom na gospodarsko gibanje ustanoviti posebna delavska politična stranka.

"Zaupanje pa gojimo, ko naša sedanja politična delavnost primerno dozor, da bo nova politična stranka logični posledek — stranka, v kateri bodo združene reformne in človekoljubne sile, katere bodo zastopale in ščitile človeške pravice ter v zakonodajstvih deloval na to, da pridobe proizvajalci bogastva svoj polni delež vrednosti istega; zato bodo združene delavske sile delovale proti stranki, katere ščiti takovane posestne pravice in stavi dolar nad človečnost.

"Zadaj priporočamo nadaljevanje in razvoj delavskega nestranskega političnega položaja."

Konec štrajka.

Houston, Texas, 17. nov. — Poroča se danes semkaj, da je Southern Pacific-štrajk poravnal, vsaj začasno, in sicer po prizadevah zaveznega oblastva. Naznanja se, da se štrajkajoči strojevodniki in kurjači, kakor tudi sprevodniki takoj spet povrnejo v svoje službe.

V mnogih krajih so poštne stvari tako nagrožene, da bo stalo mnogo truda, da se odpošljejo v primernem času. In kakor s pošto, tako je tudi s tovarom.

Nevarni rudniki.

Charleston, W. Va., 18. nov. — Vsled poročila, katerega je nedavno predložil državni rudniški nadzornik E. Henry in iz katerega je razvidno, da je povprečno v West Virginiji vsak delavnik po en rudar usmrčen, je guverner Hatfield odredil, da se imajo rudniki razdeliti v troje razpredelke: nenevarne, nevarne in zelo nevarne. Rudniški posestniki v državi se imajo prisiliti, da rudnikom, ki so znani kot nevarni, obračajo več časa in pažnje nego dosedaj.

Še nekaj nesreč vsled vihre.

Port Huron, Mich., 17. nov. — Parnik "Wyoming" in spremljač baka sta se prejkone pogreznila zadnje nedeljo na Huronskem jezeru v besnečem viharju. "Wyoming" je plul tu mimo dne 7. novembra s polnim parom in odtedaj se pogreša. Tu mislijo, da se je nahajal nedaleč od Saginawa, Mich., ko se je pogreznil. Moštvo je štel 23 glav.

Prevrnjeni parnik "Charles Price", 600 čevljev dolg, se je pogreznil, po brezični brzojavki, davi ob 4. uri.

Tatinski rdečkožci.

Washington, D. C., 17. nov. — Zavezni maršal za New Mexico je naprosil danes odposlatve dveh škadronov konjištva, da užene v kozji rog 8 Navoindijancev, ki so se zgradili v težko pristopnem gorovju Shiprock.

Rdečkožci so se maščevali na bledoličnikih s konjsko krajo in so odnesli pete, predno se jim je moglo odzvzeti plen.

KRALJ FERDINAND MISLI ODSTOPITI.

Na Bolgarskem so mu postala tla prevroča po nesrečni drugi vojni balkanski.

MLADI BORIS PRILJUBLJEN.

Sedemnajst čeških dragoncev kaznovanih, ker se uprli poveljniku.

Coburg, Nemčija, 19. nov. — Bolgarski kralj Ferdinand je dospel semkaj, v svoj rojstni kraj, in se je nastanil v vojvodski palači. Poset je strogo zaseben, kakor se naznanja. Kralj se je podal kmalu po svojem prihodu h grobu svojih staršev, dne 26. julija 1881 umlega princa Avgusta in dne 16. februarja 1907 umrle princesinje Klementine, katerih najmlajši sin je Ferdinand.

Berlin, 17. nov. — Bolgarski kralj Ferdinand je dospel danes semkaj pod tujim imenom in nadaljeval svojo vožnjo po kratkem bivanju v Koburg, kjer se nastani v gradu za dalje časa. Izrazil se je baje, da je postala kriza na Bolgarskem tako preteča, da resno namerava, odstopiti prestol svojemu sinu Borisu.

Avstrijski državniki se trudijo na vso moč, da preprečijo izvedbo njegove namere. Boje se, da bo prestolonaslednik Boris kmalu igrača v rokah Rusiji prijazne stranke.

Nemčija se kaže nasproti kralju Ferdinandu hladno. Cesar Viljem in nemška vlada razodeva svoje prijateljstvo do Grške. Pravijo, da bo kralj Ferdinand v slučaju, da naznani svoj poset v Berlinu, brez prikrivanja obveščen o tem, da se njegovega poseta ne želi. Ferdinand je najmlajši sinov pokojnega princa Avgusta Saksonsko-Koburg-Gothskega in je bil izvoljen za bolgarskega kneza leta 1887. Za kralja se je proglasil leta 1908, in vele-vlasti so ga tudi pripoznale.

Bolgarsko poslanstvo zanika, da se hoče Ferdinand odpovedati prestolu, a temu zanikanju nihče ne verjame.

Dragonci so se uprli.

Dunaj, 16. nov. — Resen upor, ki se je primeril med zadnjim kritičnim časom v osemem (češkem) dragonskem polku, se je pravkar obnavljal pred vojaškimi sodniki v Pardubicah na Češkem. Skupaj je bilo toženih sedemnajst dragoncev, da so povodom mobilizacije minulo spomlad med prevoznjo v Jaroslav z nekim poročnikom (lajtnantom) grdo ravnali.

Dva toženca sta bila obsojena na smrt z ustreliščev, dočim je bilo ostalih petnajst obsojenih v težko ječo.

Cesar pa je na smrt obsojena dragonca pomilostil in ju obsodil v osemletno težko ječo.

Ruski prvi minister v Berlinu.

Berlin, 17. nov. — Ruski prvi in finančni minister Vladimir Kokovcov je dospel danes semkaj in se je posvetoval dalje časa s kancelarjem dr. pl. Bethmann-Hollwegom.

Posvetoval se je baje predvsem o železniški gradnji in kulturnem razvoju Turčije, in o tozadevnem finančnem vprašanju. Dvomiti ni o tem, da sta razpravljala tudi evropski politični položaj. Ruskega državnika je spremljal Leonid Teodorovič Davidov, njegov asistent v finančnem ministstvu.

Kokovcov bo v sredo gost cesarja Viljema pri luncheonu in je za jutri povabljen na obed h kancelarju. Odputuje v četrtek.

Štrajk v vzhodni Indiji.

Durban, Natal, 18. nov. — Ogrumni štrajk vzhodnoindijskih rudarjev se je danes razširil in raztegnil do južne brežine. Rudarjenje sedaj popolnoma počiva, kajti 150,000 delavcev je na štrajku.

Izgredi se doslej niso pripetili. A bati se jih je resno.

Poljedelska razstava v Chicagi.

Chicago, Ill., 20. nov. — Z razstavki iz vsakega predstavljenega poljedelskega dela Združenih Držav in Kanade, je bila danes otvorjena v tukajšnjem Coliseumu peta poljedelska razstava Združenih Držav. Iskra električnega toka, ki ga je razvil predsednik Wilson s pritiskom na ključ v Washingtonu, je uradno naznanila otvoritev razstave.

Snoči so dekoraterji dokončali svoje olepševalno delo na razstavih. Ojibway-Indijanci, ki bodo predstavljali "Hiawatho", nastopijo z rdečkožci z Blackfeet Sioux-reservacije na zapadu. Razstavka sadja in žita in zelenjave iz vseh delov dežele so krasne.

Razstava je večja nego prejšnja leta. Great Northern Railway je potrošila \$5,000 za olepšavo svojega oddelka. Države Alabama, Ohio, Oregon in druge so zastopane po čudovitih razstavih. Med drugim je videti 7,000 funtov težak hleb sira.

Drobtinice.

O francoskem kralju Henriku IV. (1589—1610) se pripovedujejo prav mične anekdote. Na pr.: Henrik IV. in kmet. Henrik IV. gre na lov. Odstrani se od spremstva; pod nekim drevsom ob cesti zagleda kmeta, sedel je tam. "Kaj delaš tukaj?" — "Čakam, da bo kralj mimo prišel." — "Če hočeš iti z menoj, te bom nekam peljal, kjer si ga boš prav dobro lahko ogledal." — Kmet gre s Henrikom in ga vpraša: "Kako bom pa vedel, da je kralj?" — "Poglej samo naokoli in kdor bo ostal pokrit, tisti je kralj." — Prideta do spremstva, ki kralja spoštljivo pozdravi. "No, kdo je kralj?" vpraša Henrik. — "Pri moji veri, eden od naju, ali Vi ali pa jaz, kajti samo midva sva še pokrita," se odreže kmetič.

*

Imeniten odgovor. Henrik IV. se je jako rad šalil. Tudi najbolj resnih ljudi ni pustil pri miru. Bassompierre je bil francoski poslanik na španskem dvoru; prišel je za par dni v Pariz. V veliki družbi mu reče Henrik: "Povejte nam, kako ste prišli v Madrid?" — "Jahal sem na prav lepem osličku." — "Izvrstno, velik osel na najhmem oslu!" — Bassompierre pravi čisto mirno: "Gospod, zastopal sem Vaše Veličanstvo."

Nekoč pelje Henrika kmet čez Loiro. Brado je imel črno, lase pa še sive. "Kako je to?" vpraša Henrik. — "Čisto navadno, lasje so dvajset let starejši kakor brada."

*

Zadostuje. Henrik IV. pride v mesto Beaune. Povsod so mu streljali na čast, samo tukaj ne. Župan ga pride sprejet in začne govor: "Veličanstvo, ne zamerite, da nismo streljali, vzrokov je več. Prvič, mi sploh nimamo nobenega topa..." — "Je že dosti," ga prekine kralj, "ta vzrok zadostuje."

*

Se par drugih zgodovinskih anekdot. Telegrafični slog. Talleyrand, francoski kardinal in diplomat (1754—1838.) ni rad dosti pisal. Če je že moral odgovoriti na kaka pismo, je opravič zelo na kratko. Neka imenitna gospa mu je naznanila, da ji je umrl mož. Talleyrand je pisal pismo sledeče vsebine: "Spoštovana gospa! — Obžalujem! — Vaš udani Talleyrand." — Kmalu nato se je gospa drugič omožila. Naznanila je to kardinalu in dobila od njega to-le pismo: "Spoštovana gospa! — Bravo! — Vaš udani Talleyrand."

*

Izpolnjeno povelje. Napoleon je ukazal, da ne smejo kupovati nobene reči od Angležev, torej tudi kave ne. Zaprl je Angležem cel kontinent. Ko pa pride v neko vas k domačemu župniku, ga zasači pri požiganju kave. "Kako to, Vi rabite blago, ki je prepovedano?" — "Saj vidite, da ga le požigam."

*

Lafontainovo jabolko. Slavni francoski basnospisec La Fontaine (1621 do 1695) je vsako jutro užil pečeno jabolko. Nekoč položi jabolko na mizo, da se shladi, in gre v biblioteko po knjigo. Ta čas vstopi v sobo njegov prijatelj, vzame jabolko in ga nese. La Fontaine pride iz knjižnice, jabolka ni več; takoj ugane, zakaj ne. S strašanskim krikom zavpije: "Moj Bog, kdo je snedel jabolko, ki je bilo na mizi?" — "Jaz ne," reče prijatelj. — "Tem bolje, dragi moj." — "Zakaj?" — "Zato, ker sem dejal noter arzenik za podgane." — Zdaj je pa prijatelj začel kričati. "O moj Bog, arzenik, zastrupljen sem, o moj Bog!" — "Le potolaži se, dragi moj," se smeje La Fontaine, "saj ni tako hudo; hotel sem le vedeti, kdo je pojedel moje jabolko."

Pri sv. očetu.

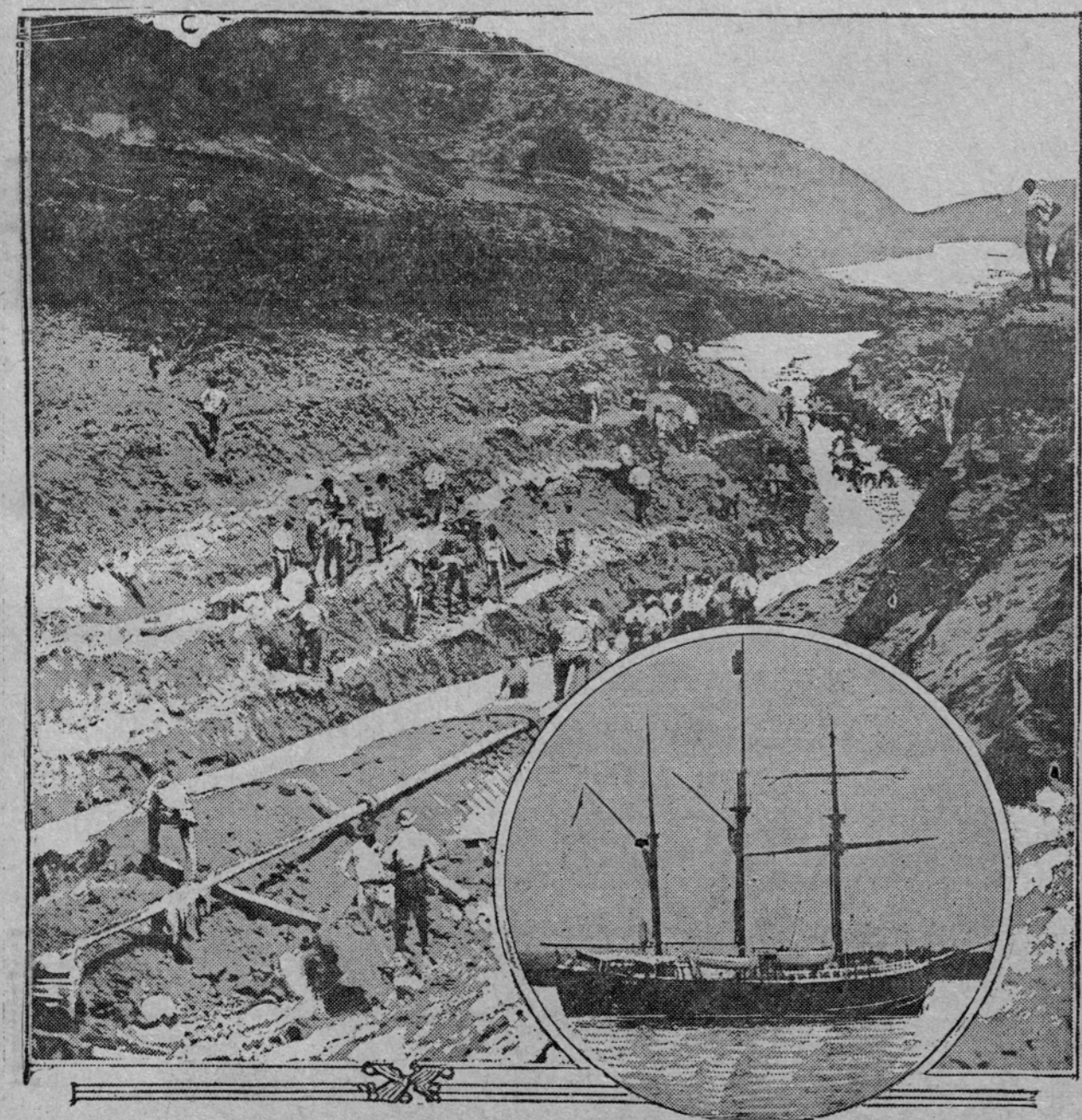
Rim, 17. nov. — Papež Pij je sprejel danes v svojih zasebnih sobanah 250 mornarjev in častnikov tu mudečega se brodogradnja Združenih Držav. Med njimi je bilo 30 Filipincev. Govornik delegacije je bil kaplan Evan Scott od bojne ladje "Kansas".

Jolietške novice.

— Društvo Sv. Petra in Pavla J. S. K. J. v Jolietu je na zadnji seji v nedeljo dne 16. nov. tudi sklenilo protest proti nekaterim postavam, ki so bile sprejete na zadnji konvenciji; tako je društvo zoper centralizacijo bolniške podpore, noče se dati siliti prispevati za Zavetišče, protestira tudi proti temu, da bi le društva s 100 člani smela poslati delegata na konvencijo.

— G. Josip Stukel, 209 Indiana st., vabi vse jolietške in vnanje Slovence, ki si nameravajo ogledati poljedelsko razstavo v čicaškem Coliseumu, da se osebno ali pisмено zglase pri njem do prihodnje srede, da se priredi skupni slovenski izlet na razstavo prihodnji petek, dne 28. nov. dopoldne. Montanski oddelek v razstavi bo posebno zanimiv.

— G. John Ilenich, salunar iz Ottawa, Ill., se je mudil v našem mestu na obisku. Pravi, da je tam dosti dela vsepovsod in da rojaki tja prihajajo od drugod, kjer dela manjka.

ODSTRANJEVANJE ZADNJE OVIRE V PANAMSKEM PREKOPU; "FRAM" PRVA LADJA, KI PREVOZI KANAL.

Vodovji Atlantskega in Pacifiškega oceana sta se dejansko spojili, ko je bil narejen vodovod skoz oviro v Culebrski zaseki, kakor je videti na tej sliki. Tako sta se oceana združila. Prva ladja, ki prevozi kanal od oceana do oceana, bode "Fram", krepki brod slavnega izsledovalca Amundsen. Na sliki je "Fram" videti zasedran v Cristobalu, v kanalskem pasu, kjer čaka, da se odstrani zadnja ovira.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki Torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inorp. l. 1899. v lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich
Tajnik.....William Grahek
Blagajnik.....John Grahek
Urednik.....Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol let.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00
PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglaševanje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 24. nov. — Zahvalni dan bomo praznovali v četrtek, dne 27. t. m. O pomenu tega praznika glej predsednikov proglas na 1. strani te št. V naši fari sv. Jožefa bode na ta praznik obenem zadnji večer našega "faira" ali veselice v korist naši novi župnijski šoli. Za nas bo torej ta praznik letos dvojnega pomena. Zadnji večer "faira" — kdo se ga ne bi udeležil, če le količkaj utegne! Ta večer v Sternovi dvorani bo najlepši zaključek Zahvalnega dne. In krasni avtomobil, ki ga je podaril g. John D. Struzel v korist naši šoli, bo na ta večer izžreban! Kdo ga bo dobil? Vsakdo lahko, ki ima vstopnico ali tiket za naš "fair". Ali imaš tiket? Če še ne, kupi si ga vsaj v četrtek. Stane samo 50c in morebiti ti donese srečo — in avtomobil! Opolnoči bode potem določitev zmage v kontestu za nagrado \$100 med gospodom Louis Wise in Josip Zalar. In potem bo našega "faira" konec. Na svidenje torej v četrtek zvečer na "fairu"!

Ostale stvari bodo izžrebane v naši stari cerkvi drugo ali tretjo nedeljo, kar se šele določi in potem naznanja.

Zadnjo soboto je bil našega "faira" tretji večer ali večer društva sv. Cirila in Metoda št. 8 K. S. K. J. Udeležba je bila prav velika, zlasti od strani naše vrle mladeži, ki se je prav imenito in v najlepšem redu zabavala v plesni dvorani.

— Umrla je gospa Marija Panian, rojena Habinc, v 17. letu svoje starosti; omožila se je bila pred dvema letoma. Užaloščenemu soprogu zapuščila par mesecev staro dete. Pokojnica je izgubila svojega mater vsled smrti pred par leti in svojega očeta pred nekaj meseci, in zdaj je šla za njima v prezgodnji starosti. Pogreb se je vršil v soboto, s sv. mašo zaduščeno v naši cerkvi, na slovensko pokopališče sv. Jožefa. Soprogu naše sožalje, a rajnica naj počiva v miru!

— Poročena sta bila danes dopoldne v naši slovenski cerkvi g. Rudolf Mantel in gdnca. Katty Stukel, najstarejša hčerka g. in ge. Math. Stukel, na voglu Jackson st. in Broadway. Poročil je dvojico domači g. župnik, Rev. John Kranjec. Bilo srečno!

— Gospodični Ana Čepelak in Marija Merlak iz Chicage sta posetili svoje prijateljice v Jolietu in si ogledali zadnji četrtek popoldne tiskarno Am. Sl. Gdnca. Merlak se je pred kratkim povrnila iz stare domovine, kjer je obiskala svojce v Vrhnikih in lepe domače kraje.

— G. John Česnik, v Jolietu stanujoči oženjen starejši brat g. Ignacija Česnik iz Willarda, Wis., se je podal dne 20. t. m. v staro domovino, da

uredi svoje posestvo pri Zagorju na Notranjskem. Srečno pot in zdrav povratek!

— Iz So. Chicage, Ill., se nam poroča, da se poroči tamkaj g. Ralph Francis Kompare, prvi slovenski odvetnik v Ameriki, z Mrs. Helen Daisy Meagher, ženin je sin g. Josipa Kompare, bivšega protnega odbornika K. S. K. J. in sedanjega gostilničarja v So. Chicagi. Poroča se bo vršila v sredo, dne 26. t. m., ob 8. uri dopoldne. V četrtek, na Zahvalni dan, bosta novoporočena v tukajšnjem Hobbs hotelu sprejemala svoje jolietске prijatelje. Bilo srečno na mnoga leta!

— G. Ogrin iz Waukegana, Ill., nam naznanja žalostno novice, da mu je žena umrla na porodu dne 21. t. m., zapustivša mu 5 nedorošenih otrok. Naše iskreno sožalje!

— Slovenski dan v chicaški razstavi. G. Josip Stukel, 209 Indiana st., vabi še enkrat vse rojake, ki se nameravajo prihodnji petek, dne 28. t. m., udeležiti skupnega izleta Slovencev na prekrasno poljedelsko razstavo v Coliseumu v Chicagi, da se osebno ali pismeno zglase pri njem radi vseh podobnosti. Odhod v petek zjutraj. Stanek na razstavišču ob 10. uri dopoldne. (Včeraj je bil v razstavi "nemški dan" in udeležba od strani chicaških in drugih Nemcev ogromna, kakor poročajo listi.)

— "Krmar Milanovič" se bo imeenovala silno zanimiva povest, ki jo pričnemo objavljati v Am. Sl. po zaključku "Salomonovih rudnikov", in to menda že v prihodnji številki.

— Koze (smallpox). Kakor smo že poročali, so se zadnji teden pričele nevarno razširjati po Jolietu koze ali osepnice, ki jih Angleži imenuje smallpox. Niso sicer osepnice hude vrste, vendar so nalezljive in dovolj nalezljive, da se jih je treba čuvati. Kakor drugi zdravniki in vsak razumen človek, priporoča tudi naš dr. M. J. Ivec cepjenje koz. Piše namreč: "Cepljenje ali stavljenje osepnic se prakticira v vseh omikanih deželah v preprečitev istih. Mnoge dežele imajo zakonite odredbe za prisilno splošno cepjenje koz, kakor Kentucky, Filipinsko otočje in Porto Rico. Koz je prav redka bolezen na Cubi, Nemškem, Francoskem in Angleškem. V Kentucky določa zakon, da se morajo postaviti koze vsem otrokom v dvanajstih letih po rojstvu; vsi mladoletniki in odrasli so tudi cepljeni; vse osebe se morajo iznova cepiti vsakih pet let. Na Filipinskem otočju zahteva zakon, da se ima vsak otrok v starosti čez tri mesece predstaviti za cepljenje. Na Havajskih otokih mora biti cepljen vsak otrok v šestih mesecih po rojstvu. V New Mexico je dolžnost školskih uradnikov gledati na to, da so vsi otroci šolske starosti cepljeni v enem letu. Ugotovljeno dejstvo je, da je cepljenje preprečilo mnoge izbruhe in epidemije osepnic ter rešilo na tisoče življenj. To javno zdravstveno gibanje je veliko družabno gibanje. Prav cepljene osebe so varne pred napadom osepnic. Koz (smallpox) so ena nalezljivejših bolezni, ali cepjenje deluje kakor protistrup v krvi osebe, da se je ne more prijeti ta bolezen. Starši naj dajo svoje otroke cepiti tri mesece po rojstvu in vsakih pet naslednjih let, da bodo varni pred kozami; poprej naj se ne poskusi cepiti, ker utegne škoditi. Samo dober zdravnik naj stavi koze. Skrbite za cepljenje takoj, kajti sedaj je nad 50 slučajev osepnic v Jolietu." Tako.

— Kakor čujemo, nameravajo jolietški zdravniki zvišati pristojnino za cepljenje od 50c na \$1 in baš sedaj, ko so ljudje v sili zavoljo epidemije. To bi bilo brezvestno izkoriščanje siromakov v nesreči, in zato upamo, da je govorica prazna.

— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Biziz Lujiza, Franči Dane, Horvat George, Jankovič Ivan, Jurjevič Pavao, Miletič Mijo, Pleše Johana, Simalijo Janko, Žagar Frank.

Chisholm, Minn., 17. nov. — Cenjeno uredništvo Amer. Slovenca! Navesti ti hočem olikanost "kranjskih socialistov" iz Chisholma, ker so se regimmentno postavili neki gospod socialist v "Proletarcu" v št. 320 z dne 28. oktobra in me obisipali s psovskimi, ker se večkrat oglašim v A. S. Tu te vprašam, kaj sem ti žalega storil in prekrivil? Povej, ne hodi za skralivnico! Na Calumetu, Michigan, je hud boj proti trinogu kapitalizmu, ki izkorišča revne in uboge delavce. A ti si socialist in nočeš nič darovati za uboge delavce, ki se bojujejo proti izkoriščanju po kapitalizmu. Vidiš, mi pa se ne štejemo k socializmu in vendar smo darovali vsak po svoji moči. Tudi jaz sem dal \$1.00 in še bom dal, če bode treba. Sicer se ne hvalim, ker sem daroval, ali hočem pokazati, da ste vi vedno zadnji. Saj pregovor pravi: kdor hitro da, dvakrat da. Vi socialisti imate pa le polna usta besed in nič družega. Tu vedno pišete o žabji volni, da nas kar smeh sila. No, pa vam ni zamere, ker ste kranjski socialisti, izobraženi vedno tedaj, ko je poln kozarec pive, in tedaj vam vedno roji po glavi: mi smo socialisti, zavedni narodnjaki. Ti socialist, jaz te pa vprašam, zakaj si rekel meni: "Za vse si fajn fant in rad te imam, ker si dober fant, in vendar nisi dober fant, ker hodiš vsako nedeljo k maši in spovedi."

Vidiš, ti moj prijatelj, ko te vidim, da greš k sveti maši, meni kapljajo solze iz oči od jeze, to ni sloga socialistična." Ja no, to ste pa zares socialisti, ki ne pustite vsakemu svojega prepričanja. Ali sem jaz bil proti tvojemu prepričanju o socializmu, če si izbleknil še tako neumno? Pravi tič je Anton Mahne; to človeče pisari kot bi bil malo prismojen v svojih veleumnih možganih, se šopiri in šopiri kot razdražena kokoš okoli svojih piščet, ki ne tekajo kakor jim vleva. To ste velike duševne reve. Ali kaj poročete, gospod socialist, ker vas dobro poznam, čeravno se niste hoteli podpisati konec dopisa. Vi socialisti, če vam je pa zelo hudo pri srcu zaradi mojega dopisovanja pri A. S., vam pa svetujem na mirlo skalo sedeti in sem prepričan, da vam mine, če ste še tako hudi. Sicer pa zdravi!

Ževestekdosem.

Chisholm, Minn., 16. nov. — Danes se spet oglašam. Sicer pa ni moj namen, da bi se postavil in silil na dan z rečmi, katerih ne razumem. Le nekaj malega bi rad omenil; ker sem malenkost, naj nihče ne pričakuje velikih melodij. Seveda ne more vsak takih zanimivosti izdajati, kakor jih eden zavednih, namreč g. Mahne. Njega je res Bog obdaril z velikanskimi talenti, da včasih sam ne ve, od katere strani bi zajemal modrost. In res, vsak se mora čuditi nad učenostjo, ki nekako zvišeno odseva iz spisov g. Mahneta. Čez vse jo je pa pogodil v zadnji št. V., kjer pravi: ne ognem se zato, ker poročevalec v A. S. J. G. ni dokazal laži ne meni in ne V., potrjena je še le od mene. No, g. Mahne, ali ni zdaj dokazana laž? Ti sam kričiš, da si lagal, kaj je treba večjih potrdil! Imenitno, g. Mahne, ko praviš, da ni nič zanimivega, kar sem poročal. Da v V. lažete, res ni nič novega, ker je laž v Vestniku že domača, nekako v najem ste jo vzeli, da vas ščiti. Veš, g. Mahne, kar se ti zdeha o kompanijskih špijonih, zapri usta, ne zevaj kakor jazbec v blede luno, da ti ne zleti kakšna modrost iz tvojih ust. G. Mahne, iz tvojih dopisov zija neka čudna praznosta. Da, g. Mahne, tvoja deklamiranja ali vpitje malih paglačkov so jako slična, samo malo je razlike, in ta je, da tudi 6-ali 8letni kričaje včasih kako zadene, ti je pa res ne moreš. Vedno deklamiraš, pa še le danes si prav povedal, namreč, da lažeš in da laž v vaših listih ni nič posebnega, je stari govt. Zato se nikar ne huduj, če sem pisal resnico, kajti če bi hotel navesti vso vašo neumnost v V., bi moral en list izhajati ekstra, ker v malih člankih vam ne morem vsega pojasniti. Da, g. Mahne, od nekdaj že siliš svoje deklamacije v svet, pa čezdalje bolj so nerazumljive, vedno bolj in bolj zabredel. Ti bi moral čitati vsak dan "A. S.", da bi se tvoji zakajeni možgani razjasnili in da bi se kaj naučil, kajti "Prolet." in "V." te le še bolj neumnega delata kot si dozdaj bil.

John Grsich.

Cleveland, O. — Od nobene strani se ne čuje nič iz Clevelanda, kot da nas je v resnici zamedlo. Toda še smo na dnevnem redu, dasiravno burja, ki je pred tednom hurla čez nas, ni bila majhna in nedolžna. Žalostno je brati dnevnike, ki od dne do dne prinašajo nova tužna pojasnila o zgubljenih in vohad Velikih jezer. Vedno še dobivajo nove žrtve, katere bljuje nemirno jezero, kakor da mu delajo premnogostevilna trupla, katera je pogotilno, težavno in jih mora izbruhati. Res huda je bila noč devetega nov. na suhem, a še veliko strašnejša je morala biti na vodi, kajti še nikdar v gotovi prejšnji zgodovini ni požrla voda teh jezer toliko ubogih mornarjev v eni noči, kakor jih je to noč. Število je blizu tristo, in še se dobijo od časa do časa nevtete žrtve. Tudi na suhem je napravila burja dosti škode. Led in sneg, katerega je padlo za kakih 12 palcev, sta se obesila po žicah in po drogih, kateri so se pogosto polomili in potrgali. Električne žice so pomorile več ljudi in živine, ki so prišli v dotiko z njimi, v več krajih je nastal ogenj, ljudje so morali prenočiti od doma, ker so bile ustavljene vse populnične kare. Vse je bilo navskrzi in narobe. Vzelo je par dni, predno so bile ceste za silo odprte. Ljudje so bili že pri kraju z živežem, a glejte, prišla je pomoč. Že tretji dan prodir je "beer wagon" skozi debel sneg, da zmanjša pomanjkanje vsaj ene vsakdanje potrebe.

Zakaj je pravzaprav nastala burja, se ne ve, toda sluti se, da so to strašno razsajanje elementov povzročili oni saloonarji, ki so par dni popred izgubili license, ali pravico točiti opojno pijačo. Če pa jo ti niso, potem pa morebiti pade slutnja na neizvoljene kandidate pri nedavnih mestnih volitvah. Vseeno, slovenski Cleveland je izgubil enega slovenskega kandidata in pa približno 50 slovenskih saloonov. Kandidat, Dr. F. Jauh (Kern) je zgubil najbrže zato, ker se slovenski Cleveland ne mara še reprezentirati po socialistu; 50 saloonov pa je šlo rakom žvižgat, po splošnem mnenju, ne čisto po pravem potu. Med njimi je namreč več poštenih prostorov, katere so vzdrževali dobri in pošteni možje. Nekaj pa jih je tudi med njimi, po katerih se bodo jokali le črni iz spodnjih vročih krogov, če se niso tudi njemu že gnusili.

Kar pa se tiče družih krogov slovenskega Clevelanda, je vse v starem teku na poti napredka. Par iger se je že priredilo, več pa jih pričakujemo v

bližnji prihodnosti. Prihodnjo nedeljo je oznanilo pevsko društvo "Lira" koncert v Knausovi dvorani. Ker je "Lira" znano društvo z izbranimi močmi, je pričakovati dober izid koncerta. O izidu bodem poročal prihodni teden. Solska dvorana je bila prebarvana in v delu je sedaj oder. Pravo umetniško delo izvršujeta na tem domača slovenska umetnika, Bajec in Grmek. Več mi o tem ni treba za sedaj govoriti, ker tako delo delavca samo hvali. V tem oziru sta delavca dobro pohvaljena, ker kaj boljšega in umetnejšega slovenski oder v Clevelandu nima.

Cerkev sv. Vida bode dobila novo streho, vsaj tako je določila posebna kolekta zadnjo nedeljo, ki se je v hvalo vsem darovalcem dobro obnesla.

Dekliško društvo je zopet pridobilo precejšno število "kandidatinj" in šteje sedaj več kot šestdeset družtvenic. Društvu in družtvenicam so se nekatere "napredne" (?) dekleta posmehovale, toda zapomnijo naj si, da se smeje tisti najsladkejšje in najdalje, ki se smeje zadnji.

Iz delavskih krogov se poroča, da tu in tam poslovanje tovarn po nekoliko zaostaja. Napram temu pa še vsak teden prihajajo nove moči iz starega kraja. Če bode šlo tako naprej, bomo kmalu volili v Clevelandu slovenskega župana.

Tudi semkaj zanese včasih tuja sapa kak "N. Vest" in priznati se mora, če bode Duluth izpuščal take kosove modrosti, učenosti in prebrisane logike, bode zamestno skalovje Dulutha kmalu do zadnjega kota posedeno z internacionalnimi "ukolovci", ki bodo prihruli od vseh krajev sveta pit učenost iz "Vestnikovega" studenca. Toda kaj to, tudi za "špas" mora biti nekaj. Ves "Vestnik" najbrže urejuje "Mike Cegare".

Naročnik iz "Šestega mesta".

Pittsburgh, Pa., 19. nov. — Slavno uredništvo: — Čitajoč razne dopise iz več slovenskih naselbin v predelih vašega cenjenega lista A. S., je tudi mene privedlo, da primem za pero in naznanim rojakom širom nove domovine, da tudi Pittsburghanje niso zadnji, ampak, če ostanejo še zanaprej tako trdni, bode naša slovenska naselbina pristeta k onim, katere so v prvi vrsti. To pa lahko dosežemo, če bomo složni.

Kar se delavskih razmer tiče, se ne moremo nič pohvaliti, ker vidimo vsak dan več brezposlenih, čakajočih dela, pred tovarnami. Pred pol letom nazaj so pa lastniki tovarn kupovali delavce pri raznih agentih. Kakor se sliši, bode začetkom novega leta več dela.

Zadnje čase so se naši rojaki začeli zanimati za trgovine. Imamo tri slovenske gostilne, več grocerijskih, mersarskih in drugih trgovin. Ravnotoku imajo naši sosede Hrvati raznovrstne trgovine in se s Slovenci prav po domače razumejo. S tem nam je pomagano, da se iztrgamo iz krempljev judovskih.

Imamo tudi veliko število društev in vsa lepo napredujejo. Za povzdigo svoje blaginje prireajo razne zabave, kakor veselice, izlete in piknike.

Naj mi bode tudi dovoljeno naznaniti, da so tukajšnja slovenska društva sklenila, prirediti veselico na Zahvalni dan 27. novembra v korist slovenske cerkve. Prva seja vseh društvenih uradnikov je bila 25. maja in njih sklep je dobil tak uspeh, da ga je vse članstvo odobrilo. Na tej seji se je tudi izvolil pripravljalni odbor. Za predsednika je bil izvoljen starosta tukajšnje naselbine, g. John Mravintz; za podpredsednika g. Jos. Miroslavič; za tajnika g. Jos. Bahorich; za blagajnika g. Geo. Fortun. Zbornica uradnikov je izgledala kot konvencija delegatov in na njih obrazih je bilo opazovati zadovoljstvo v smislu, da delajo za dobro stvar in s tem so pokazali, kaj more sloga doseči.

Povabljene so bile tudi uradnice sl. ženskega društva Marije Sedem Zlato. Namesto udeležbe so sporočile, da prevzamejo delo v kuhinji, kot vsako leto. Kako skrbne delavke za korist naše cerkve so te Evine hčere, so pokazale s tem, ker so dobile od raznih trgovcev vsa jedila zastoj, kar pa je v taki draginji več kot dovolj. Pa naj se še kateri jezi na "sufragetke"! Vsa čast gre takim članicam.

Ne smem pozabiti na naše gg. gostilničarje in druge trgovce. Tudi oni so veliko darovali in nam s tem pripomogli do boljšega uspeha. Naša dolžnost je pa njih podpirati.

Zraven raznovrstnih zabav na tej veselici se bode izžrebala tudi zlata ženska ura, katero je v ta namen podaril naši cerkvi g. Matija Pogorelec, slovenski trgovec z zlatnino. Igrala bode Slovenska godba in bo vsakemu plesalcu(iki) ustreženo po lastni volji. Za dobro postrežbo se naš vrli pripravljalni odbor ves čas pripravlja in zagotavlja vsacega udeleženca, da bode dobro postrežen. Upam, da vsak, kateri slovensko govori, obišče to veselico in se prepriča, da je storil dobro.

Pozdrav vsem rojakom. Vam pa v okolici Pittsburgh-a kličem: Na veselo svidenje!

Geo. Weselich.

Waukegan, Ill., 18. nov. — Cenjeno uredništvo Amer. Slovenca! Tukaj sta si obljubila zakonsko zvestobo zadnji teden Matija Rode in Marija Suhadolnik. Ženin je doma iz Stare Vrhnik, po domače Rodetov Matie, v stari domovini dobroznani žvižniški trgovec in posestnik "pod čelom" na Stari Vrhnik. Bila srečna!

Math. Ogrin.

Slučaj Thaw.

Concord, N. H., 14. nov. — Odvetnik Harry K. Thawa in pravni zastopniki države newyorške so bili danes obveščeni, da pride v zaveznem sodišču tekoče habes corpus-postopanje pred sodnika Edgar Aldricha v razpravo dne 26. novembra.

N. W. Phone 809.

MIHAEL KOČHEVAR

SLOVENSKI GOSTILNIČAR

Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

LONGFLOS & LIBERŠER
1014 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Slovenska

BRIVNICA IN KOPALIŠČE

Delo hitro in solidno.

Priporočava se cenj. rojakom.

Michael Conway

106 Loughran Bldg.

Cass and Chicago Sts. JOLIET

Cyclone in Tornado Insurance

Posojuje denar, zavaruje

proti požaru

SURETY BONDS

Chicago tel. 500 (Five hundred.)

Antonija Rifel

izkušena babica.

N. W. Phone 1042.

512 N. Broadway Joliet, Ill.

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts

JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog

Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 579

Square Deal Vsakemu

Vsaka slovenska družina

bi morala imeti v svoji hiši

KATEKIZEM

ki ga je spisal

+ Rev. F. S. Šustersi

Stane samo 25c

Pošljemo ga poštne prosto. Naročite ga danes.

Knjigarna Amerikanskega Slovenca

JOLIET, ILL.

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen. 1. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušniica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.

Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevu.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci!

Frank Bruder

Prva in največja

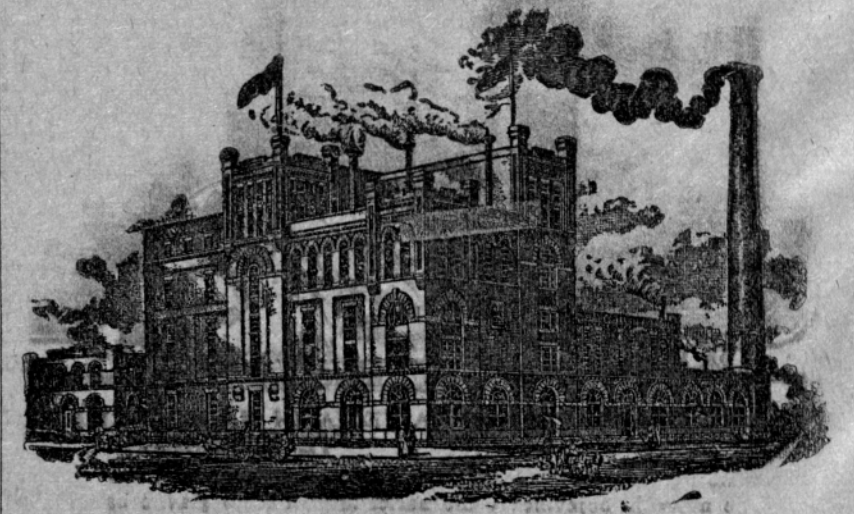
Slov. Grocerija in Mesnica

Cenj. slov. občinstvu v La Salle in okolici priporočam svojo zalogo najboljših grocerij ter vedno svežega mesa. Cene zmerne

514 Third St.

Phone 492-R

Fred Sehring Brewing Co.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 26. JOLIET, ILLINOIS.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Slovenci ponesrečili pri požaru parnika "Vultorno". Ljubljanski "Slovenec" piše: Ameriški listi poročajo, da so bili na parniku "Vultorno" med potniki neka Mary Železnik in Tereziya Potokar, ki ste bili namenjeni v Steelton, Pa. Med potniki je bil tudi neki Mart. Musić. Po imenih sodimo, da so ti slovenske narodnosti. Med vestfaljskimi delavci so bili tudi dva ali trije Slovenci, namreč Valentin Posavec, Mih. Petrovič in Oton Kavol (Kafol?), ki so se vozili s tem parnikom v Ameriko.

— Previdnost pred izseljevalskim agentom za Brazilijo. Avstrijski konzulat v Sao Paulo v Braziliji je izvedel, da se je podal neki Slovenec, ki je bival že več časa v Braziliji, na Kranjsko, da izvabi izselence v Brazilijo. Ta agent se piše Jože Hladnik in je napravil z nekim lastnikom kavnih plantaž pogodbo, po kateri bi zaslužil od vsake osebe, ki bi jo spravil v Sao Paulo, 300 šilingov. Ako bi se ta človek kje pojavil, je dolžnost vsakega Slovenca, da ga naznani oblastvu.

— Upnikom "Glavne posojilnice". Likvidacijski odbor piše: Upravitelj konkurzne mase gosp. dr. Oblak razpošilja upnikom iz konkurzne mase na račun 10 odstotkov. Ker je bilo prvih upnikov odkazano samo 6 odstotkov, govorilo se je pa preje o 10 odstotkih, dobodo čez nekoliko dni še 4 odstotke, tisti, ki niso dobili nič, dobodo sedaj skupaj 10 odstotkov na račun. Ker mnogi povprašujejo, kaj pomeni jim poslani denar ter ga nekateri celo niso hoteli sprejeti na pošto, naj jim služijo te vrstice v pojasnilo. Poleg tega naj se vzame v vednost, da tisti, ki sprejema plačilo na račun svoje terjatve, s tem ne prevzame nikakih obveznosti.

— Gozdni delavci so doslej imeli, kakor se poroča iz Idrije, zdravniška le za svojo osebo brezplačno, ne pa za družino. Odslej bodo tudi žena in otroci imeli pravico do brezplačnega zdravljenja. Ni sicer veliko, majhen korak pa je le zopet naprej.

— Nova vojašnica v Vipavi. Vojno ministrstvo je pred kratkim odločilo, da se zgradi za tamonjši trdnjavsko-artiljerijski bataljon nova vojašnica. Izgotovljena mora biti do 1. maja 1915.

— Klastifikacija kranjskih izdelkov. Mlekarska zveza v Ljubljani je vpisala na deželno siroarsko šolo v Dorenju za preizkušnjo vzorce sira, o katerega kakovosti je prešla sledečo izjavo: Z ozirom na Vaše pismo od 17. oktobra 1913 kakor tudi na nam vpisani vzorec sira, Vam naznanjamo, da se je izvršila preizkušnja po Gerberju Siegfriedu. Pri tem se je pokazalo pri siru 40 odstot. masčobe in je tedaj blago za sir v hlebičih nenavadno mastno. — Reinisch m. p.

— Izpremembra posesti. Iz Radovljice poročajo: Tukajšnji trgovec in posestnik Leopold Fuersager je kupil hišo g. Ivana Fajdige, ki se je preselil v Gorico.

— Medved v Jelovici — raztrgal šest ovac. Prišel je tudi prav blizu nekega gozdarja — par sežnjev sta bila naražena. Zatuli je močno in zbežal, gozdar pa tudi, ne da bi se bil upal strejati. Tako imajo sedaj tudi na Kranjskem "kmečki strah".

— Smrtna kosa. V Trzinu je umrla za sušico Franciška Anžur. Bila je članica dekliske Marijine družbe in ženskega odseka društva sv. Jožefa. V Ljubljani so umrli: Marija Kranjc, postrežnica, 34 let. — Marijeta Martelak, delavka, 63 let. — Marija Soss, zasebnica, 93 let. — Franc Pečar, kajzar, 45 let. — Ivan Mandič, delavec, 43 let. — Jernej Mazovič, sobni slikar, 45 let. — Josip Štrukelj, c. kr. poštni ravnatelj, 47 let. — Franciška Rozman, kuharica, 67 let. — Marija Prikl, žena dinarja, 47 let. — Jožeta Burgar, mestna uboga, 76 let. — Jekove Marija, žena posestnika, 32 let. — Marija Jeruc, soproga uradnika 56 let. — Fr. Zavolovšek, posestnik, 53 let. — Apolonija Hrovat, delavka, 46 let. — Marija Kosce, delavka, 71 let. — Tomaž Kunc, posestnik, 43 let. — Marka Zupančič, krojač, 50 let. — Marija Borštnar, užitarica, 63 let. — Fran Potočar, premogar, 67 let. — Josip Bučar, sin železniškega uslužbenca, 3 leta.

— Lucchenija — morilca bratranec v Idriji? V ječi okrajnega sodišča v Idriji imajo shranjenega nekega stopačja, ki je bil prijel, ker je pahal brez dela. Povedal je, da se piše Luccheni ter da je bratranec morilca cesarice Elizabete.

— Uboj. Iz Dolenje vasi pri Ribnici. V noči od 30. na 31. oktobra je zaklal F. Merhar iz Dolenje vasi vulgo Opaldarjev — fant pri 18 letih svojega tovariša Antona Kromar tudi iz Dolenje vasi vulgo Šemutov. Usmrtil ga je popolnoma brez povoda, kajti umorjeni je bil na daleč znan kot mirnoljubljen in marljiv mladčen. Da se je zločin izvršil, je krivo zganje, ki ga je ubijalec ravno ta večer menda precej zavžil. Zločin se je izvršil o-

krog 11. ure, ko se je vračal Kromar od sosedov domov, kjer je pomagal obrezavati repo — navadno kmetško večerno delo v jeseni.

— Smrtna neizgoda. V Spodnji Siški stanujoči Martin Janžekovič je dne 27. oktobra pri epileptičnem napadu dobil tako nevarno poškodbo na glavi, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico, kjer je dne 30. okt. vsled dobljene poškodbe umrl. Zapušča vdovo s tremi nepreskrbljenimi otroci.

— Samoumor hotelirja. Na Dobravi pri Jesenicah se je dne 30. okt. ponoči zastrupil hotelir hotela "Kamenšek" s tem, da je pustil v svoji sobi odprto plinovno cev. Pred kratkim se je preselil iz Grada, kjer je imel kavarno, katero je zamenjal s hotelom na Dobravi, ki je bil last g. Blaža Kamenška. Prišel je v denarne težkoče, zato si je poiskal smrt. Zapušča vdovo s šest nepreskrbljenimi otroci.

— Znana vlomilca Jereba in Pavliča — iz Celovca prepeljali v zapore deželnega sodišča v Ljubljani. Vlomilca bo sodilo ljubljansko porotno sodišče.

— Otrok utonil v škafu vode. Dne 1. novembra popoldne se je igral triletni sin mlinarja Rudolfa Jenko iz Seničice pri Medvodah pri mlinu svojega očeta. Nadzoroval ga je devetletni bratec Jože. Mati je imela opravka v hiši, Jožek pa je pustil brata samega. Ko je prišla čez nekaj časa mati pogledat po otrokih, je našla mrtvega Rudolfa v vodi. Igral se je ter padel v vodo in utonil.

— Hude posledice zobobola. Marija Pleiveis, 24 let stara služkinja pri mesarju Janežiču na Poljanski cesti v Ljubljani, je šla ondan k zobozdravniku, kjer si je dala izdreti dva zoba. Ko se je potem v vozu električne železnice peljala domov, vrgla jo je božjast Nezvestno služkinjo so prepeljali v deželno bolnišnico, kjer se je šele drugi dan nekoliko zavedla.

— Čujte, kaj zganje dela! Neki rodoljub poroča: Ob mali reki na Gorenjskem leži mlín z lepim posestvom; od pamtiveka je bil ta dom trdno posostvo; še pred tridesetimi leti so dobivale hčere iz te hiše po 3000 K dote. Takrat je tudi nastopil nov gospodar. Toda gospodarstvo je šlo rakovo pot. Družinska sreča je bila kmalu razdrta. Vzrok temu je bilo nesrečno zganje. Gospodar je imel v skrinji celo vrsto steklenic raznovrstnega zganja. Mnogokrat je bil že na vse zgodaj vrtoglavljen. Vdajal se je vedno bolj nesrečni pijaci. Žena je trpela, kakor kamen; kaj večje reve ni na svetu, kot žena pijanca. Pred par leti sta jo položila trpljenje in žalost v prerani grob. Otroci je izšlo iz rodbine 7. Najstarejši sin je pijanec. Če tudi je bil oče izredno brihtna glava in je bila tudi mati razumna žena, so otroci topoglavi in duševno malovredni; za šolo so bili vsi težko breme. Jasen dokaz, kako pijančevanje pogubno vpliva na zarod. Pred nekaj tedni se je zgrudil v grob še gospodar sam. Zdravnik je konstatiral: žolodac ima vse skrčen in požgal od nesrečnega alkohola. To je povzročilo njegovo smrt. A ko sem opazoval to žalostno družinsko sliko, pravo podtijo, se mi je skrililo srce in vskliknil sem nehote: Kako dolgo boš še ti, demon alkohola, dušno in telesno moril naše rojake, razdiral srečo družin in naroda?! Saj je ta žalostna družinska slika le en slučaj med tisoči in tisoči.

— Od upravnega sodišča. Graščaku in industriju Josipu Lenarčiču z Vrhnik se je odmeril davku podvržen dohodek na 404.780 K, čeprav kljub opozovanjem pozivom ni doprinesel dohodninskega priznanja in bil ukorjen z 30 K kazni. Ko je pred letom v zvezi s svojim vsakom kupil neko graščino pri Krškem za 520.000 K, taisto sprva razkosal na razne kmetovalce in potem vso dalje prodal hrvaško-slavonski kolonizacijski banki za 850.000 K, mu je davčna oblast od kupnega dobička okroglih 300.000 K predpisala dohodninski davek, ker je prodal graščino sprva kosoma, drugič celotno v spekulativnem namenu. Lenarčič se je proti tej od osebnodohodninske priizvne komisije za Kranjsko potrjene odločbe pritožil na upravno sodišče, kjer je v petek, dne 30. oktobra njegov zastopnik dr. Ravnhir trdil, da pri tej prodaji ne more biti govora o kakem spekulativnem namenu, ker je Lenarčič mnogo investiral v graščino v svrhu boljšega gospodarstva. Upravno sodišče je zavrglo pritožbo kot neosnovano, ker je upravno sodišče že leta 1910. odločilo, da je smatrati ravnotako prodajo razkosanja, kakor sedaj celotno prodajo kot davku podvrženo, ker prodaja tvori le dovršetak davku podvržene prodaje zemljišča.

— Težavna aretacija. Dne 26. okt. se je priklatil v stanovanje čevljarja Franca Barage v Vodmatu 34 let stari dmnar Anton Poznik iz Kamne gorice, oborožen s sekuro, ter je začel razgrajati in kričati, da mora tri ubiti, namreč Barago in njegove domače, ker jim je že dal časa "gorak". Razgrajau se je pridružila njegova 30 let stara sestra Antonija, natakarka brez posla, ki se je potegnila za brata in razgrajala. Oba sta bila nekoliko na-

pita in sta napravila tak sunder, da so morali poklicati policijo. Oba sta zasramovala redarje ter se upirala aretaciji. Natakarka se je vrgla na tla ter bila z rokami okrog sebe in breala z nogami. Ko jo je redar hotel vzdigniti, ga je vgriznila v kalezale na desni roki ter mu hotela potegniti sabljo iz nožnice. Z velikim trudom se je posrečilo brata in sestro spraviti iz hiše. Tudi na cesti sta se z vso silo upirala aretaciji ter nista hotela iti naprej. Anton Poznik je redarja opetovano sunil od sebe, sestra pa se je vrgla zopet na tla, tako da so morali slednjič poslati po odgonski voz.

— Težka nezgoda kolesarja. Iz Zidanega mosta poročajo: Nadpremičak Avgust Vehovec se je peljal dne 20. okt. popoldne s kolesom skozi Kačico. Prašič, ki je letal po cesti, je pritekel v kolo in Vehovec je strmoglavil na cesti. Počila mu je črepinja in obležal je nezavesten. Najbrže ne bo okrev. Vehovec je oženjen in ima več nepreskrbljenih otrok.

ŠTAJARSKO

— Aretovan izseljeniški agent. Iz Celja poročajo: Gostilničar Jakob Turk je bil več časa izseljeniški agent družbe Canadian Pacific ter se je našel v Dobovi pri Brezicah. Pečal se je skoro izključno z izseljevanjem Hrvatov. Ker pa so mu na Dobovi začele oblasti ostreje gledati na prste, se je preselil v Karmel na Dolenjsko, v bližini štajerske meje, odkoder je izvrševal svoj nečedni posel dalje. Ko se je odkril škandal z družbo Canadian Pacific, je doletela tudi Turka zaslužna usoda zaradi izseljevanja vjaških obvezancev. Turk, ki je dobil za vsakega izseljenca po 30 kron, je pošiljal svoje žrtve preko Inomosta, Buchsa in Basla. Izročili so ga sodišču.

— Zalec. V Ameriko jo je pobrisal. Bivši tajnik žalske posojilnice, Franc Veranič, je pobegnil v Ameriko, ker ga je zasledoval državni pravnik zaradi hudodelstva javnega nasilstva. Iz Amerike je pisal pismo okrožni sodniji, da ga naj le obsodi. Njegovi želji se je ugodilo in okrožno sodišče v Mariboru mu je prisodilo 4 mesece težke ječe.

— Velikanska tatvina na celjski pošti. Neka dunajska banka je dne 2. jul. t. l. odposlala podružnici češke "Union"-banke v Celju priporočeno pismo, v katerem je bilo 30 bankovcev po 1000 K. Na pismu ni bila označena vsebina. To pismo je sicer došlo v Celje, toda je nekam izginilo. Kljub temu, da je imela poštna uprava le 50 K škode, kajti za priporočena pisma z neoznačeno vsebino jej ni treba več plačati v slučaju, da se določeno pismo izgubi, je vendar zanimalo, priti tatvina na sled. Več poštinih uradnikov, ki so imeli omenjenega dne na celjskem poštnem uradu službo, so skrbno opazovali. V zadnjem času je pa začel leteti sum na poštne pristava Piwonko, ki je bil sicer kot vesten uradnik na najboljem glasu. V noči, ko je izginilo pismo, je imel tudi Piwonka službo na celjski pošti in je bil tudi on vsled tatvine navidezno zelo nevoljen. Med tem časom je bil premeščen v Bocen na Tirolsko. Takoj je prošil za 3mesečni dopust, katerega je v Inomosti prav pridno izrazil in udobno živel, mnogo čez njegove denarne razmere. To je bilo za njega usodepolno. Vzeli so ga pod strogo nadzorstvo in nekega dne je prišla v njegovo stanovanje v Gradcu sodnijska komisija, ki je stanovalje prav temeljito preiskala. V neki omari so našli kaseto, ki je pa bila zaklenjena. In ko so jo s silo odprli, so našli v njej 19 bankovcev po 1000 K in za 987 kron drugega denarja. Dokaz o tatvini Piwonke je bil s tem doprinesen. Takoj so brzojavno odredili, da naj se ga zapre, istotako so zaprili tudi njegove stariše, brata in sestro. Piwonka je priznal tatvino. V Inomosti je živel potratno v družbi galantnih dam, napravljval izlete z avtomobili in denar kar razsipal. Sedaj je pa konec lepih dni. Nepopisna lahkomišelnost mladega moža ni uničila le njega samega, ampak je tudi njegove najbližje sorodnike spravila v preiskovalni zapor. Piwonka je bila rojen v Gradcu leta 1889.

— Smrtna kosa. V Bistrici pri Mariboru je umrla za kapjo posestnika Julijana Moder, stara nekaj nad 50 let. — V Štoreh pri Celju je umrl zdravnik dr. Leopold Rauchmann, star 38 let.

— Obesil se je. Pri Sv. Juriju ob juž. žel. se je v noči od 29. na 30. okt. obesil vrtnar deželne poljedelske šole, Lenart Santelj, doma iz Rubij pri Gorici. Vzrok samomora so bile baše slabe finančne razmere. — Obesil se je dne 29. okt. v gozdu pri Studencih blizu Maribora železniški uslužbenec Jan. Karner. Vzrok samomora je bila baše malenkostna odpravnina, ki jo je prejel od južne železnice povodom vpokojenja.

— Zavadnja pri Šošanju. (Zastrupila se je.) Dne 29. oktobra je umrla posestnica Marija Medved. Um se ji je zmrčital in je vzela strup.

KOROŠKO.

— Po 26 letih priznal umor. Iz Volšperka poročajo: V februarju leta 1887. je umoril nekdo v okolici Vol-

šperka kmeta Proebstla v njegovem stanovanju in ga oropal. Dobil je le 12 kron. Sestra umorjenega kmeta je slišala ponoči klice na pomoč, hotela je iz svoje izbe, a tuj mož jo je zgrabil in zaklenil v izbo. Nato je skočila skozi okno in poklicala sosedo na pomoč. Ko so pa vdrli v Proebstovo stanovanje, je bil ta že mrtev, o morilcu pa nikakršnega sledu. Pred nekaj dnevi se je pa izdal kmet Reinhard v neki gostilni. Orožništvo je zbralo proti Reinhardu toliko obtežilnega materiala, da so ga aretirali. Pri zaslišanju je priznal Reinhard, da je pred 26 leti umoril Proebstla.

— Cerkveni tat se je oglašil tudi na Koroškem. Dosedaj je obiskal s svojimi dolgimi "muzikaličnimi" prsti na Žihpoljah in v Borovljah, kjer je odnesel več lepih cerkvenih skladb in (Cecilij) pesmarice.

— Slovenec — stotnik Žerjav je imenovan za poveljnika častniške rezervne šole dež. pešpolka št. 7 v Celovcu. Šolo obiskuje 70 enoletnih prostovoljcev. Tej šoli so prideleni tudi prostovoljci pešpolka štev. 17 iz Ljubljane.

— Župnijski izpit so delali č. gg. provizorji: Katnik, Mente in dvorni kaplan g. Truppe. — V krško škofijo je sprejet č. g. Umnik, Slovenec, iz D. J. — Kaplan v Šmohoru, č. g. J. Lamprecht je šel na Dunaj, kjer v Avguštinu nadaljuje bogoslovne študije.

PRIMORSKO.

— Obsojena je bila v Trstu neka Pirjevec, doma z Notranjskega, ki je goljufala ljudi s tem, da je izrabljevala njihovo pobožnost in se izdajala za svetnico, na štiri leta poostrenega zapora.

— Kajn pred poroto. Od porote v Trstu je bil obsojen na sedem let težke ječe 22 letni težak Miha Erbis, ki je bil 25. junija po prepisu v krčni zavratno zaklal svojega brata Antona. Oba brata sta bila pijanca in neprimerni, ki sta mučila celo lastne stariše. Porotniki niso potrdili vprašanja glede umora, ampak so spoznali Erbisov zločin samo za uboj.

— Živ pokopan. V Trzinu je imel pri podjetju "Adrija" posla 52 let stari oženjeni voznik Dominik Perusin iz Ronkov. Perusin je stal v globoki jami in je imel pri vozu opraviti, ko se naenkrat vsuje nanj težka plast zemlje, ki se je utrgala nekeje gori ob robu. Teža zemlje je moža pobila in bilo je treba kopati eno uro, predno so ga izgrebli izpod sipin. Ponesrečenec je bil napol zmečkan in je kmalu na to umrl.

— Smrtna kosa. V tržaški mestni bolnišnici je umrla gospa Franja Trevnova, soproga znanega narodnjaka Ivana Trevena. — V Vodich v Istri je umrla ga. Marija Ribarič, soproga posestnika in trgovca Ivan Ribariča.

— Za voditelja okrajne sodnije v Cerknem je imenovan okr. sodnik v Gorici dr. Jerovšek.

HRVATSKO.

— Dvoboj med Cuvajem in dr. Czernkovichem. Iz Zagreba, 3. novembra: Med bivšim sekcijkim šefom in nekdanjim podbanom dr. Czernkovichem in prejšnjim kraljevim komisarjem baronom Cuvajem, je prišlo do ostrih konfliktov, radi katerih je pozval Cuvaj sedaj Czernkovicha na dvoboj. Czernkovich se je namreč v nekem javnem lokalu izrazil silno prezirljivo o Cuvaju in njegovi baroniji. Oba odlična Madžaron sta se sploh že dalje časa težko gledala.

— "Zadružna Zveza" in izseljeniško vprašanje. Iz Splita poročajo: 28. oktobra se je vršil v Zadružnem savezu v Splitu sestanek, ki se je bavil z izseljeniškim vprašanjem. Za to vprašanje se je Savez zelo interesiral ter je bilo odredjeno, da se v Savezu osnuje poseben izseljeniški oddelek. Škandal z družbo Canadian Pacific Railway pa je bil vzrok, da se je pospešilo rešenje tega vprašanja in da se je vršil omenjeni sestanek.

— Poneverjenje pri pošti. Zakonska Rešetka sta še vedno v bolnišnici, a prideta kmalu v zapore. Sedaj je natanko dognano, da sta, on kot kontrolor pri pošti v Zadru, ona pa kot poštarica v okolici, poneverila 90.000 kron. Prihodnje porotno zasedanje bo radi te obravnave zelo zanimivo.

Naši cenjeni čitatelji in čitateljice! Naročajte in Priporočajte vsem svojim znancem dober kat. list "AVE MARIA" (naslov) 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

To je prvi in edini slovenski nabožni list v Ameriki. Naročnina \$1 na leto. Prinaša vsesplošno poudčenega in zabavnega berila. Dolžnost vsakega hišnega gospodarja je, da si naroči list "AVE MARIA". V tem listu ni strupa. Čim prej ga naročite tem bolje za Vas in Vašo družino, ki bi morala imeti dober slov. in kat. list pri roki, da se ne spridi z zlobnimi časopisi, ki preže in vlečejo mnoge mladne rojake v prepad brezverstva, in končno v peklo že na tem svetu. Naročajte dober list "Ave Maria".

Jos. Klepec Javni Notar

v uradu zvečer do 8. ure in ob nedeljah od 9—12. ure.

1006 N. CHICAGO STREET
JOLIET, :: ILLINOIS

Kadar hočete urediti kako zadevo v stari domovini (glede dedščine ali posestva), ali hočete poslati komu pooblastilo (folmaht) ali kako drugo listino, se obrnite na me, ki Vam izdelam vse v popolno zadovoljnost in za nizko odškodnino.

Rojaki v raznih drugih krajih Amerike in Kanade se lahko obrnejo na me za nasvete v njih zadevah. Pojasnila dajem pisмено ali ustmeno za stonj.

UGODNA PRILIKA

Za vse, ki so se odločili iti na farme ter postati neodvisni.

V severnem delu Wisconsin, v okrajih Clark, Rusk, Chipeva in Price je naprodaj mnogo tisoč akrov dobre farmerske zemlje, blizu mest, trgov, železnice in šol. Lepe ceste, čista hladna voda, zdravo podnebje, kjer rastejo vsi oni pridelki kakor v stari domovini. Cene nizke (od \$15 do \$20 akre) ter lahki plačilni pogoji. Vsakdo ima čas plačevati 5 do osem let, po dogovoru. Kupujte naravnost od lastnikov. Ogledajte si svet, in prepričajte se na lastne oči o kakovosti zemlje. Kupcem se vožnja povrne. Za nadaljna pojasnila se obrnite osebno ali pisмено na:

LOUIS BEWITZ

198 FIRST AVENUE,

MILWAUKEE, WISCONSIN.

430 Veliki Slovensko-Angleški Tolmač

prirčen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebinska knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljani poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja. Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec. Cena knjige v platnu trdo vezane je \$2.00, ter se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Mestna hranilnica ljubljanska

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA 3., KRANJSKO. Denarnega prometa koncem l. 1912 je imela 660 MILIJONOV KRON, LOGE znašajo nad 42 MILIJONOV KRON, REZERVNI ZAKLAD PA MILIJON 300 TISOČ KRON.

Vložen denar obrestuje po

4½ %

brez vsakega odbitka.

Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONROLA OD VLADE IN CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s sem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA ZGUBA denarja — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA. Denar pošiljajte po POSTI ali kaki ZARJESLJIVI BANKI. PRI BANCI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno "šparksko". NAM PA TAKOJ PIŠITE, PO KATERI banki dobimo Vajenar.

SVOJ NASLOV NAM PIŠITE RAZLOČNO IN NATANČNO!

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA

kakor Delaware, Catawaba, Iwes, i Konkord prodaja

Josip Svete

1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

Conkord, rudeče vino, 60c galona
Delaware belo vino, \$1.00 galona
Catawba rumeno vino, 80c galona
Pri naročilu na 50 GALONOV SOD ZASTONJ.

Pri naročilu 25 galonov je priložiti \$1.50 za sodček.

Razpošiljam ga od 25 galonov naprej. Naročilu je pridejati denar ali Money Order. Vina so popolnoma naravna, kar jamčim.

Anton Košiček

Slovenski
gostilničar

Pri meni je vedno največ zabave in najboljšje pijače.

"Tonček Is O. K."

N. W. Phone 1297

1151 N. Broadway. JOLIET

Vsem Slovincem in Hrvatom priporočam mojo gostilno

"HOTEL FLAJNIK"

3329 PENN AVENUE
v kateri točim vedno sveže PIVO, ŽGANJE, VINA IN RAZNOVRSTNE DRUGE PIJAČE.

Priporočam se, cenjenemu občinstvu v najobilnejši obisk. — Vsi znanci in neznanci vedno dobrodošli! NA SVIDENJE! P. & A. Phone 351-W.

Geo. Flajnik, lastnik

3329 Penna Ave. Pittsburg, Pa.

Salomonovi Rudniki

AFRIKANSKA POVEST.

Angleški spisal H. R. Haggard.

Preložil I. M.

Kmalu se je siva svetloba razlila po bregovih in videli smo, da se nahajamo na dnu ali bolje blizu dna ogromne jame pred vhodom v podzemsko jaro. Sedaj smo zopet razločili postavbe kolosov, ki so sedeli na njenem robu. Brez dvoma so bili to grozni hodniki, po katerih smo hodili v tej dolgi, dolgi noči, prvotno na katerikoli način v zvezi z velikih rudokopom dijamantov. Kar se tiče podzemske reke v osrčju gore, sama nebasa vedo, kaj je bila, odkod prihaja in kam teče. Kar se mene tiče, me prav nič ne mika zasledovati njenih potoj.

Vedno bolj se je svitalo. Sedaj smo mogli videti drug drugega. Takega prizora, kakor smo si ga nudili, niso videli moji oči nikdar prej niti pozneje. Subega lica, vpadlihi oči, zamazani od blata in prahu, opraskani, krvavi, s strahom preteče smrti še vedno na naših obrazih, smo bili v resnici taki, da bi celo dnevno svetlobo prestrašili. In vendar je svečano dejstvo, da se je nahajal Tomičev monokel, ki je vedno od Tomičevem očesu. Dvomim, ako ga je sploh kedaj vzel proč. Niti tema, niti padec v podzemeljsko reko, niti valjenje po strmini ni moglo ločiti Tomiča od njegovega monokla.

Kmalu smo se vzdignili v strahu, da nam ne bi utrpili udje, ako bi še dalj časa tam ostali, in začeli smo počasi in naporno lezti po strmih stenah velike jame navkreber. Celu uro ali še več smo se mučili po modri ilovici, vlekli se navzgor s pomočjo korenin in trave, s katero je bila porastla.

Prebili smo tudi to in stali smo zopet na veliki cesti na strani jame, ki se je nahajala kolosom nasproti.

Od strani ceste, kakih sto korakov daleč je v bližini koč gorel ogenj in okoli njega so stale človeške postavbe. Napotili smo se proti njim, podpirali drug drugega in se ustavljali skoro pri vsakem koraku. Kmalu je ena izmed postavb vstala, nas zagledala, zavpila od strahu in se zgrudila na tla.

"Infadus! Infadus! Oni so, naši prijatelji!"

Ostali smo in on je tekel proti nam divje gledajoč in še vedno trepetajoč od strahu.

"Oh, moji gospodje! Moji gospodje! V resnici ste vi, ki prihajate nazaj od mrtvih!"

In stari vojak se je zgrudil pred nami in objemal Sergijeva kolena in glasno jokalo od veselja.

DEVETNAJSTO POGLAVJE.

Slovo od Ignosija.

Deseti dan po tem znamenitem jutru nas je zopet našel v naših starih bivališčih v Lu; in čudno je, ako povemo, da so se nam grozna znamenja naše strašne skušnje le malo poznala, izvzemši, da so bili moji lasje za kak tri stopnje bolj sivi, kakor tedaj, ko smo šli v jampo, in da Tomič po Fulinu smrti, ki ga je očitno zelo pretresla, ni bil več tisti, kakor poprej. Vendar moram reči, da smatram njegovo smrt kot srečen dogodek, ker drugače bi gotovo nastale kake zmede in spletke. Uboga deklica ni bila naravno domače dekle, marveč oseba velike, skoro bi dejal postavne lepote in precejšnje izobraženosti. Toda tudi ako bi bila še tako lepa in še tako izobražena, zveza med njo in Tomičem ne bi bila vsečrna; kajti kakor je sama rekla: "Ali se more solnce družiti s temo in beli s črnim?"

Skoro mi ni treba povedati, da se nismo nikoli več vrnili v Salomonovo zakladnico. Ko smo si nekoliko opomogli od naših naporov in težav, za kar smo potrebovali osemindeset ur, smo se zopet napotili v veliko jamo v nadi, da najdemo luknjo, skozi katero smo izlezli iz gore; vendar brez uspeha. Medtem je namreč deževalo in dež je izbrisal naše sledove; in kar je še več, strani ogromne jame so bile polne mravljinčarjevih in drugih jam. Nemogoče je bilo reči, kateri izmed njih smo bili dolžni svojo rešitev. Dan pred našim povratkom v Lu smo si še enkrat ogledali čudežne jame s kaptiki in gnani od nekega nemirnega čustva prodrli še enkrat v dvorano mrtvih; in ko smo lezli pod sulico bele smrti, smo z začudenjem, ki ga ne morem popisati, zrl na skalovje, ki nas je oropalo rešitve; spomnili smo se neizmernih zakladov na oni strani, skrivnostne čarovnice, katere ostanke so ležali sedaj stlačeni pod skalnatimi vrati njenega groba. Dejal sem, da smo zrl na skalovje; četudi smo še tako pozorno in natanko preiskovali, nismo mogli nikjer najti stika vrat; ravno tako nismo mogli najti skrivnosti, s pomočjo katere so se vzdigovale, akoravno smo poskušali več kakor eno uro. Gotovo se je nahajal kak vzvod, značilen po sviji nerazumljivi preprostosti za dobo, ki ga je izumila, in jaz dvomim, ako more svet pokazati kaj podobnega.

Nejevoljni smo opustili vse poizkuse; in če tudi bi se skalnata vrata enkrat zopet vzdignila pred našimi očmi, dvomim, ako bi bili toliko pogumni, da bi prestopili stlačene ostanke Gagul in še enkrat stopili v zakladnico tudi ako bi za gotovo vedeli, da dobimo neizmernih dijamantov. In vendar bi zakričal vzpričo misli, da bi zapustili ta zaklad, najbrže največji za-

govoril Ignosija glede našega odhoda iz dežele Kukuancev.

"In sedaj, Ignosi, je prišel čas, da se poslovimo od tebe in se podamo na pot, da zopet poiščemo našo lastno deželo. Poglej, Ignosi, z nami si prišel kot služabnik in sedaj te zapušča mo kot mogočnega kralja. Ako si nam hvaležen, spomni se, kar si nam obljubil: da vladaš pravično, spoštuješ postavbo in nikogar ne usmrtiš brez sodišča. Potem se ti bo dobro godilo. Jutri, ko napoči dan, Ignosi, boš nam dal nekoliko spremstva, ki nas popelje preko gora. Ali ne, o kralj?"

Ignosi je zakril z rokama svoj obraz za nekoliko časa, predno je odgovoril, (Konec prih)

— Obravnava o žepni tatici Ritterjevi, ki je bila v Ljubljani na sadnem trgu zasadena, ko je neki ženski izmaknila iz žepa denarnico s 23 kronami, je izpadla, kakor je bilo pričakovati. Ženska se je branila in branila, a je kljub temu dobila 6 tednov zapore.

MALI OGLASI.

Kdor kaj išče za vsakokratno priobčenje po 25c.

Za zahvale, naznanila in drugo po 2 centa od vsake besede.

GODBA ZA PLESE IN VSE DRUGE zabave, zmorna grati slovenske in drugonarodne komade, najnovejše. Z orkestrom ali plehovo godbo po unijski ceni. Tudi iščem slovenskih godcev. Telefon 703 N. W., 1521 Chic. Josip Stukel, 209 Indiana St., Joliet, Ill.

Bray-eva Lekarna

Se priporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga. Nizke cene.

104 Jefferson St., blizu mosta, Joliet

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v

MOJO GOSTILNO

kjer boste najbolje postreženi.
Fino pivo, najboljša vina in smodke.

Wm. Metzger

Ruby and Broadway JOLIET

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljšo meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Streets. Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

Louis Wise

"MEET ME FACE TO FACE"

gostilničar

200 Jackson St.,

Joliet, Ill.

Prijateljem in znancem naznanjam da sem kupil Mauserjev salon, kjer lahko najdete vsak čas in se okrepčate V zalogi imam najboljše vina in druge pijače.

Chi. Phone: Office 658, Res. 3704

Office hours:

9—12 a. m. 1—5 and 7—8 p. m.

Dr. S. Gasparovich

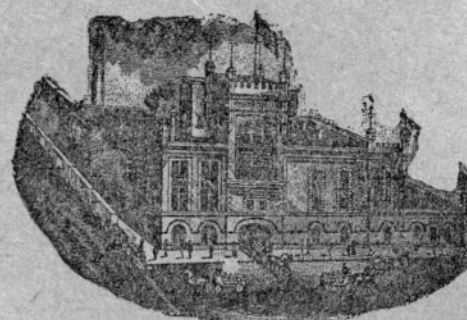
Slovenski Zobozdravnik.

Joliet National Bank Bldg.
4th Floor, Room 405.

JOLIET, ILLINOIS.

JOLIET CITIZENS BREWING Co.

North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo

Izdelovalci najboljšega piva sodčih in steklenicah.

John Vidmar

1112 North Broadway
JOLIET, ILL.

Kupujem in prodajam zemljišča, hiše in lote; zavarnjem poslopja in pohištva proti ognju.

FRANK EISEMRAN

309 Ruby St., blizu Hickory

Prodajalna zaprta po odloku U. S. sodnije

ki uredi s upniki ko se zbere dovolj denarja da se pokrije obveznost.

Ta prodaja je nekaj izvanrednega v Jolietu.

PRODAJA SE NADALJUJE.

10c Ženske žepne rute Le en ducat odjemelki.....	2c	\$2.25 do \$3 moški čevlji sedaj.....	98c
10c Apron Gingham, yard.....	4 ³ / ₄ c	10c moške rate Le en ducat odjemalcu.....	2c
15c Apron Gingham, yard.....	7 ¹ / ₂ c	\$3.50 Duck suknje sedaj.....	\$1.29
\$2.00 čevlji sedaj.....	98c	25c do 75c kape..... Le 3 odjemalcu.....	15c
\$2 dekl. čevlji sedaj.....	98c	15c ovratniki, sedaj..... 60c ducat.....	7c
50c otr. ruberji sedaj.....	29c	\$10 vrhne suknje..... Le eno odjemalcu.....	\$2.75
\$1 ženski ruberji sedaj.....	59c	\$10 obleke..... Le eno odjemalcu.....	\$4.75
15c nogavice sedaj.....	5c	15c črne nogavice sedaj.....	5c

Poleg tega imamo veliko zalogo oblek, čevljev in druge oprave za moške, ženske in deco, ter suhe robe, trunkov, klobukov, kap, ruberjev, dež. suknje, sweaterjev, srajc in ovratuic, itd.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405.

S. Bluff St., Joliet, Ill.

Kadar ne morete dobiti pristnega Pain Expellerja pri svojem lekarniku, pišite na:

F. AD. RICHTER & CO.
74-18 Washington St.
NEW YORK

K. S. K.

JEDNOTA

Bell phone 1048.

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Predsednik.....Paul Schneller, Calumet, Mich.
1. podpredsednik.....Frank Bojc, R. F. D. No. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
II. podpredsednik.....M. Ostronič, 1132 Voskamp St., Allegheny, Pa.
Glavni tajnik.....Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajniki.....Jos. Rems, 729 Putnam Ave., Ridgewood, N. Y. City.
Blagajnik.....John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja.....Rev. Josip Tomšič, Box 657, Forest City, Pa.
Zaupnik.....Mart. Muhič, Cor. Main and Center Sts., Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik.....Dr. Jos. Grahek, 841 E. Ohio St., Allegheny, Pa.

NADZORNIKI:

Anton Golobitsh, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Aug. Poglajen, 2300 S. Robey St., Chicago, Ill.
 John Mravintz, 1114 Voskempt St., Allegheny, Pa.
 George Thomas, 904 E. B St., Pueblo, Colo.
 John Povsha, 311—3rd Avenue, Hibbing, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mih. J. Krakar, 614 E. 3 St., Anaconda, Mont.
 George Flajnik, 3329 Penn. Ave., Pittsburg, Pa.
 Peter Staudohar, Box 701, Chisholm, Minn.

PRIZIVNI ODBOR:

Frank Banich, 1858 W. 22nd St., Chicago, Ill.
 John Zulich, 1165 Norwood Road, Cleveland, Ohio.
 Frank Petkovšek, 720 Market St., Waukegan, Ill.

Uradno glasilo: Amerikanski Slovenec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ills.

Društvene vesti.

Joliet, Ill., 17. nov. — Iz urada društva sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J. se naznanja vsem zgoraj imenovanemu društvu pripadajočim članom, da je društvo na zadnji seji dne 2. novembra sklenilo, kakor sledi:

Da bode imelo društvo skupno sv. obhajilo dne 30. nov. 1913. Zatorej se člani opozarjajo, da opravijo svojo spoved v soboto popoldne in zvečer dne 29. novembra, ter se naj zberejo ob 7:30 (poluosmi) uri zjutraj v društveni dvorani dne 30. novembra, da skupno odkorakamo k sv. maši ob 8. uri, ter tako tudi skupno pristopimo k sv. obhajilu. — Ker se ravno omeja skupno sv. obhajilo, se vsem članom na srce polaga, da se gotovo vsi brez izjeme udeležijo skupnega sv. obhajila, ne kakor se je že večkrat primerilo, da je le majhno število pristopilo k sv. obhajilu, in zato so imeli nekateri precej izgovora in nekateri tudi vzroka; kajti marsikateri je moral delati v soboto večer na dan spovedi, kakor tudi na nedeljo, na dan sv. obhajila. No, v kolikor se sedaj sliši, je to vobče odpravljeno v Jolietu, in zato se tudi pričakuje, da se člani v polnem številu udeležijo skupnega sv. obhajila pri 8. (osmi) sv. maši, katera se bode za društvo sv. Jožefa darovala.

Tudi se je sklenilo na zadnji seji, da se društvo sv. Jožefa udeležijo korporativno veselice ali "faira" v korist nove slovenske farne šole dne 27. novembra zvečer. Torej naj si vsaki član vzame regalij ter naj pride v društveno dvorano ob 7:45 ali četrto do 8. (osme) ure zvečer. Pričakuje se, da gotovo vsi člani pridejo na zgoraj omenjeni prostor ob določenem času ter s tem pokažejo, da nam je nova šola res pri srcu, v kateri se bodejo poučevali naši in naših otrok otroci.

Nadalje se naznanja, da prihodnje seje dne 7. dec. 1913. se mora vsaki član udeležiti pod kaznijo; izzvzeti so le bolniki in isti, kateri imajo nujno delo v tovarnah. Kajti ta seja bode odločilna za letošnje društveno poslovanje 1914. leta, ker se bodejo volili odborniki za prihodnje leto. Marsikateremu članu ni to ali ono po volji, sedaj bode celoletna seja, torej tudi čas, da se kaj zboljša društveno stanje, ako se vidi, da je potrebno, ker to se more zgoditi le na glavnih letnih sejah.

Proti koncu dopisa pa srčno pozdravljam vse člane in članice slavne naše K. S. K. J., posebno pa društva sv. Jožefa št. 2.

M. E. Ursich, tajnik.

Rockdale, Ill., 16. nov. — Iz urada društva sv. Treh Kraljev št. 98 K. S. K. Jednote se naznanja članom, da imamo dne 7. decembra glavno sejo popoldne o poldvih v Mavričinski dvorani. Na tej seji se bode volil novi odbor za leto 1914. In obenem so sedaj knjige izračunane, da bode vsak vedel, da na dobri podlagi društvena blagajna obstoji. Kateri član se ne udeležil te seje, je pod kaznijo 50c, izvemši bolezen, ki ga opraviči. Z bratskim pozdravom na vse člane društva sv. Treh Kraljev 98.

John Snedic, tajnik.

Allegheny, Pa., 11. nov. — (Iz urada društva Marije Sedem Žalosti št. 50 K. S. K. J.) Tem potom naznanjam vsem članom tega društva, da v mesecu decembru bomo imeli dve seji in sicer dne 7. decembra bode pobiranje denarja, zato naj bi se vsak član udeležil te seje, je pod kaznijo 50c, izvemši bolezen, ki ga opraviči. Z bratskim pozdravom na vse člane društva sv. Treh Kraljev 98.

John Snedic, tajnik.

dolžni, da poravnajo pri glavni seji. Vsem onim, katerim se je izteklet potni list, da si ga ponove. Z bratskim pozdravom vsem članom in članicam tega društva

Frank Trempus, tajnik.

Aurora, Minn., 15. nov. — Društvo Marija sv. Rož. Venca št. 131 K. S. K. J. ima redno mesečno sejo dne 23. t. m. Po odloku društvenega odbora se mora vsaki član udeležiti te seje. Kdor bi izostal brez zadostnega vzroka, zapade kazni enega dolarja ali suspendaciji. Sobratski pozdrav vsem članom K. S. K. J.

Frank Keržič, tajnik.

Crabtree, Pa., 12. nov. — Naznanjam vsem članom in članicam našega društva sv. Antona Padov. št. 71 K. S. K. Jednote v Crabtree, Pa., da naše društvo ima glavno zborovanje prvo nedeljo meseca decembra. Več važnega imamo ukreniti in volilo se bo novi odbor za leto 1914, zatorej je dolžnost vseh članov, da se omenjene seje udeležijo, drugače smo primorani ravnati po društvenih pravilih. Z bratskim pozdravom

A. Jereb, tajnik.

Pittsburgh, Pa., 17. nov. — Društvo Marije Device št. 33 K. S. K. J. bode imelo svojo redno in fiskalno sejo dne 7. decembra t. l. Zaradi tega so vsi člani omenjenega društva naproseni, da se polnoštevilno udeležijo, ker na isti bode tudi obenem volitev uradnikov za leto 1914.

Društvenim članom polagam na srce, da naj volijo člane, kateri delajo v prid društvu in naši slavni organizaciji, posebno pa za to leto zastopnika, ker bode tega leta konvencija.

Seja se prične prec ob eni uri popoldan zaradi velikega opravka. Voščil bi Slovincem po širni Ameriki vesele praznike, ali naj zostane za danes, se bom oglašil v decembru. Pozdrav pa vsem članom in članicam K. S. K. Jednote, posebno pittsburskim. Am. Slovincu obilo vsehpa.

John Filipčič, tajnik.

Pittsburgh, Pa., 17. nov. — Opozarjam vse slovenske farane v Pittsburghu, da bi se udeležili naše veselice v največjem številu ki je mogoče, ki jo priredijo vsa pittsburska društva v korist slovenske cerkve. Upam, da ne bo nobeden tega pozabil, kajti to je korist vsem. Nadalje pripoznam, da res Pittsburgh ni bogve v kakem dobrem položaju, ampak upam, da se obrne na bolje v kratkem, zaradi tega želim, da bi vsi imeli upanje in se združili v jedinstvo in v korist naše slovenske cerkve, ki obstoji med dobrimi farani. Jaz se trudim dan in noč v ta namen. Veselica bo na dan 27. novembra 1913 v Slovenskem Domu na 57. in Buttler St., Pittsburgh, pa. Josip Miroslavich, zastop. A. S.

Sublet, Wyo., 13. nov. — Tem potom se naznanja članom društva, Marije Zdr. Bolnikov št. 94 K. S. K. J. v Subletu, Wyo. in okoli, da se polnoštevilno udeležijo druge mesečne seje, katera se bode vršila 14. dec. 1913, to je namreč druga nedelja v mesecu, ker se bode volili uradniki za leto 1914. in se imamo tudi za pomeniti več glavnih stvari v korist društva.

Z bratskim pozdravom

J. Građišnik, I. tajnik.

Zahvala.

Podpisani kot oskrbnik zapuščine po nedavno umrlem Johnu Bukovec, članu društva sv. Cirila in Metoda št. 8 K. S. K. J., izrekam tem potom zahvalo gl. odboru K. S. K. J. za brzo izplačanje pokojnikove usmrtnine v znesku \$1000.

Obenem najtopleje priporočam imenovano slavno podporno organizacijo vsem rojakom in rojakinjam.

Joliet, Ill., 18. novembra 1913.

Štefan Kučar.

DRŽAVA MONTANA BOGATA DEŽELA.

V Montani so vodovodi za namakanje nizkih zemljišč.

Spisal Jos. Stukel (Joliet, Ill.)

Po prizadevah Združenih Držav ameriških je bil ustanovljen takozvani Reclamation Department, namenjen za zboljševanje in namakanje suhih zemljišč. Določba z dne 12. junija 1902 pravi, da se ima vpeljati in zložiti poseben fond ali sklad od tistih držav, katere so v sredi poletja bolj podvržene pomanjkanju dežja in suši. In da bodo sigurno dobivali dovolj mokrote po vseh teh državah, namestavajo zgraditi veliko število vodovodov ali kanalov. In ta zaloga denarja ima priti od teh zemljišč, katera se bodo prodala naseljenec. Ta Združenih Držav Reclamation Department dela te vodovode in naseljuje kmete na ta zemljišča ne pred kot je vse gotovo in pripravljeno prec za poljedelstvo. To ozemlje je razdeljeno na kmetijske komade od 40 pa do 160 oralov, in ne več.

Naseljenec vloži prošnjo po homestead-postavi Združenih Držav, in bo plačal vladi tisti del, kolikor pride na njega po številu johov, kolikor jih poseduje. In ta denar gre za izdelanje tega vodovoda. Izdelava tega vodovoda stane od \$30.00 do \$35.00 za ozki joh zemlje in več. Deset let je dovoljeno za plačanje teh stroškov in na desetletna izplačila. Prvo plačilo se plača tistokrat, kadar se prošnja vloži za zemljišče. Brez vseh obresti, dokler niso vsi stroški plačani.

Večkrat se primeri tudi, da ta vodovod gre čez privatno zemljišče. V teh slučajih so izzvzeti, se ravnati po homestead postavah. Samo lastnik, ako hoče dobiti in rabiti to vodo, pride v dotiko s homestead-pravicami s tem, da če ima več kot 160 johov zemlje, mora odprodati to, da zniža zemljišče samo do 160 johov, kakor vlada zahteva, ako hoče imeti pravico do te vode, in pa ima plačati njegov del toliko tudi na joh, kolikor je vodovod stal; in pa tudi mora enomerno živeti na zemljišču. Celoletna cena se računa za rabljenje te vode in se pršteva k stroškom izdelovanja tega vodovoda, katero je približno okrog enih 50 centov na en joh za prvo leto in znatno, da se nekaj zniža za naprej. Od naseljenca na teh zemljiščih je pričakovati, da obdeluje najmanj polovico tiste zemlje, katera je pripravljena za namakanjem od vodovoda, zato ker je vse preračunano za vsaki joh, koliko on lastuje.

Pomaganje ali učenje lastnikov, kateri niso zadosti izučeni z močo od vodovodov z njih kmetije. Vlada Združenih Držav in večkrat tudi ta družba, katera se imenuje Water Users' Association, bodo imeli svoje poskusne kmetije tam, zato da bodo učili te kmete po najboljšem napredku, kaj in kako se ima ravnati s to zemljo.

Prec ko se z vodovodi opremljena zemljišča odpro naseljenec, se bo organizirala Družba porabnikov vode (Water Users' Association) in vladni Zboljševalni oddelek (Reclamation Department) bo skrbel za vodovodni sistem do časa, ko bo večina stroškov plačana za gradnjo vodovoda od naseljenec. In potem pride vodstvo vodovodnega sistema v roke Družbi porabnikov vode. Delnice (shares) se bodo dale vsem tem, kateri rabijo to vodo, po številu johov zemlje, kolikor več je kdo poseduje ob tem vodovodu. Gotovo, pravice do rabljenja vode so posebej združene s temi zemljišči.

Postava, katera se imenuje Carey Act Project in je bila potrjena po kongresu Združenih Držav leta 1894., pomeni nov napredek. Ta postava bo služila ljudem v korist, ker bo osigurala pridelke po tistih praznih a rodovitnih zemljiščih v državi Montani, po katerih se napeljujejo vodovodi. S tem so razmere zboljšane, vsled česar pride veliko ljudstva na ta neobdelana vladna zemljišča po pogodbi s privatnimi družbami ali osebam. En milijon johov je zemlje pripravljene po tem načinu v Montani. Blizu petstotisoč johov je že izdelanih in srečni kmetje jih že obdelujejo. Država ima takšne dobre postave, da nadzoruje ta dela, po Carey actu. Zemljiška družba ima celo nadzorstvo do tega prometa. Ne več kot 160 johov vodovodnega zemljišča je dovoljeno vzeti enemu naseljenec po tem Carey actu. Vsaki državljani Združenih Držav in

vsaki, kateri ima prve državljanske papirje, ima pravico dobiti tako zemljišče. Veliko naseljenec, kateri so se potrudili in vzeli ta zemljišča, sedaj uživa veselo življenje po ti postavi.

Korporacija kontraktorjev, kateri izdelujejo te vodovode, je združena z državo čez gotov velikanski komad zemlje. Cena, koja se bo plačevalo za rabljenje te vode, bo povedana od odbornikov in od družbe, tiste, katera izdeluje te vodovode. In kedaj bo izdelan ta načrt? Vlada bo še le izdala patent ali lastninsko pismo državi za isto zemljo, katera je z vsem pripravljen naseljenec na ta zemljišča. In potem patent ali lastninsko pismo se ravno tako izda tudi od države naseljenec po plačilu po 50 centov na en joh, in prošnja za pogodbo ali kontrakt z družbo, in naseljenec je zdaj vidno, da je naseljenec plačal prvo plačilo za rabljenje te vode od te družbe.

Izpraševanje, kako dolgo je naseljenec na tem zemljišču živel in obdelovanje se tudi mora v poročilo dati. Po tem napredku in po postavi v Montani je tudi mogoče naseljenec dobiti patent ali lastninsko pismo od države v tridesetih dneh od časa, ko si plačal 50c in pogodbo položil, to je, če je naseljenec že obdelal eno osmino te zemlje, potem je vse drugo zahtevanje pregledano. Potem je patent ali lastninsko pismo od tega zemljišča dobljeno, in potem ima naseljenec vso pravico do tega zemljišča.

To se tiče že pet vodovodnih načrtov v državi Montani, kateri se imenujejo: Lower Yellowstone Irrigation Project, The Valier Irrigation Project, The Sun River Irrigation Project, The Flathead Irrigation Project, The Milk River Irrigation Project. (Dalje pride.)

Usoda slavnega moža.

Ondan je umrl v Parizu v 85. letu svojega življenja Charles Tellier, ki mu je človeštvo dolžno hvalo, ker je izumel novo metodo, po kateri se obvarujejo živila, zlasti meso, z umetnim hlajenjem. Dasi je s svojim izumom obogatil mnogo ljudi, je sam živel siromašno in je umrl v bedi. Ironija usode je hotela, da mu je prišlo po pošti 1000 frankov ravno — dan pred smrtjo. Teh 1000 frankov je prišlo iz Argentine, ki je najbolj obogatela od njegovega izuma in kjer so tudi vsled tega nabirali prispevke za revnega izumitelja. Nabrali so bili celo 100,000 frankov, ali blagajnik je vso vsoto — pomeveril, tako da je za rajnega ostalo le še 1000 frankov, a še od tega ni ničesar več imel.

Generalova nevednost.

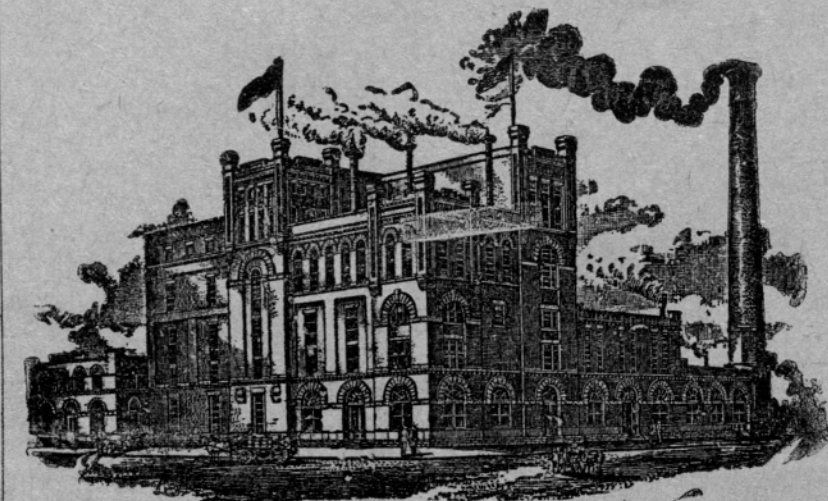
V Parizu so igrali veseloigro "Svet dolgočasja". V glavni vlogi je imela nastopiti Madeleine Brohan, slavna po duhovitosti in-dramatični nadarjenosti. Pred nastopom je govorila z maršalom Canrobortom, znanom po izrednem pogumu. Sicer mirna Madeleine je bila precej nervozna in kar poznalo se ji je, da ji smeh nič kaj ne gre. A maršal to opazi in vpraša: Kaj pa Vam je vendar? — Kaj mi je? Moj Bog! Cisto navadno: bojim se! — Maršal se začudi in reče: Kaj pa je to: bojim se? — Ali ne veste, kaj je strah? Ja, res, Vi tega ne veste, saj pravi cela Francija, da Canrobert ne pozna nobenega strahu. — Poklicali so vratarja, prinesel je velikanski besednjak francoske akademije in prečitali so Canrobertu, kaj je strah.

POZOR, ROJAKI!

Dva tisoč akrov dobre rodovitne zemlje sem sedaj dobil od raznih farmarjev in od kompanije. Zemljo prodajam od \$15 do \$20 po akre, ne pa obdelana zemlja; obdelana zemlja ali pa stare farme pa po dogovoru na kakem prostoru si kdo želi ali izbere, in na lahke obroke. Ni potreba prec vsega plačati, da se le nekaj da prec in drugo, da se plača vsako leto po nekoliko. Zemljo imam blizu mest Greenwood, Willard in Norsville in sploh v celem Clark Countyju, kjer si kdo izvoli. Ne pozabite pa to, da kateri pride prej, ta si boljše zemljo lahko izbere in dobi. Zatorej dragi rojaki, ako želite biti zadovoljni kmeti, kakor sem jaz, si kupite zemljo. Sedaj se vam toplo priporočam. Obrnite se naravnost do mene.

Gregor Seliškar, Greenwood, Wis.

Fred Sehring Brewing Co.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts. Both Telephones 25. JOLIET, ILLINOIS

EDINA SLOVENSKA TVRDKA
 Zastave, regalije, znake, kape, pečate in vse potrebščine z društva in jednote.
 VELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.
F. KERŽE CO.
 2711 S. Midland Ave. CHICAGO, ILL.
 SLOVENSKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONJ

Mi želimo
 speči tako okusen
 in čist kruh,
 dr ga gotove
 spet naročite.

Iz čiste
 pekarnice.

5c
 HLEB

BUTTER
 KRUST
 KRUH

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica

Vlade Zd. Držav,
 Poštne Hranilnice
 in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.
First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

OBA TELEFONA 67.

Najboljši Wilmington Premog

\$3.50

TONA

American Coal Co.

1210 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Rzvažamo povsod hitro.

Telefonajte predno naročite drugje.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Tel. 101

Joliet, Ill

JOHN PRUS

N. W. telefon 170.

STAVBENIK IN KONTRAKTOR
 Stavi in popravlja hiše.

Woodruff Road.

Joliet, Ill

Salomonovi Rudniki

AFRIKANSKA POVEST.

Angleški spisal H. R. Haggard. Preložil I. M.

(Konec.)

"Srce me boli," je spregovoril, "tvoje besede so presekale moje srce na dvoje. Kaj sem vam storil, Inkubu, Makumazan, Bugvan, da me hočete pustiti samega? Vi, ki ste mi stali ob strani v boju, ali me hočete zapustiti v času miru in zmagi? Česa želite — kraja, kjer bi živeli? Poglejte, cela dežela je vaša, kolikor daleč more seči oko! Hiš belih mož? Učili bodete moje ljudstvo, kako se zidajo! Živine za meso in mleko? Vsak oženjen mož vam mora pripeljati po enega vola ali kravo! Divjačine, da bi jo lovili? Ali ne hodi slon po mojih gozdih in ne spi povodnji konj v trsu? Ali se hočete bojevati? Moji polki čakajo vaše besede. Ako je še kaj, kar vam morem dati, vse, vse vam dam!"

"Ne, Ignosi, nobene vseh teh stvari ne želimo," sem odgovoril, "videli bi radi naš dom."

"Sedaj vidim," je rekel Ignosi pikro in žarečih očih, "svetli kameni so, ki jih bolj ljubite, kakor mene, svojega prijatelja. Vi imate sedaj kamene, pojedite v Natal in črez vreliko črno vodo in jih bodete prodali in postali bogati, kakor si želi biti srce vsakega belega človeka. Radi vas naj bodo prokleti ti kameni in proklet naj bo oni, ki jih išče. Smrt naj zadene vsakega, ki položi svojo nogo na kraj smrti, da jih išče. Govoril sem, beli možje; sedaj lahko greste!"

Položil sem svojo roko na njegovo ramo. "Ignosi," sem rekel, "povej nam, ko si hodil po deželi Zulov in med belimi možmi v Natalu, ali se ti ni srce obračalo proti deželi tvoje matere, proti tvoji rojstni deželi, kjer si ugledal luč sveta in se igral, ko si bil še majhen, proti deželi, kjer bi bil tvoj dom?"

"Tako je bilo, Makumazan!"

"In tudi naše srce hrepeni po naši deželi in našem domu!"

Nato je nastal premor. Ignosi ga je prekinil in spregovoril z drugačnim glasom.

"Sprevidim, da so tvoje besede, kakor so vedno bile, modre in pametne, Makumazan; ono, kar leta po zraku, ne biva rado na zemlji; beli možje ne žive radi v zemlji črnih. Dobro; vi morate iti in pustiti moje srce, da me boli, ker zame bodete tako, kakor mrtvi, kajti noben glas ne more priti iz one dežele, kjer boste vi živeli!"

"Toda poslušajte in povejte vsem belim ljudem moje besede. Noben bel človek nam ne pride več čez gore. Jaz nočem videti trgovcev s puškami in rumom. Moje ljudstvo naj se bojuje s sulico in pije vodo, kakor njihovi predniki. Nočem imeti ljudi, ki bi položali strah v človeško srce, jih ščuvali proti kralju in delali pot belim možem, ki pridejo za njimi in gredo še dalje. Ako pride bel človek do mojih vrat, ga požene nazaj; ako jih pride sto, jih potisnem nazaj; ako jih pride cela vojska, se bom bojeval z njimi z vso močjo in oni me ne bodo premagali. Nihče naj ne pride več zaradi svetlih kamenov; ne, niti cela vojska, kajti, ako pridejo, pošljem cel polk, da zasujejo jamo in porušijo bele stebre v jamah ter jih napolnijo s skalami, tako da nihče ne bo mogel priti do onih vrat, o katerih ste mi toliko povedali in o katerih sedaj nihče ne ve, kako jih premikati. Za vas tri, Inkubu, Makumazan in Bugvan, je dežela vedno odprta, kajti vi ste dražji mojemu srcu kakor vse, kar diha!"

"In vi odhajate. Moj stric Infadus in moj svetovalec vas bosta prišla za roke in spremljala s celim polkom. Se ena pot se nahaja, kakor sem zvedel, čez gore in onadva vam jo pokažeta. Zdravstvijte, bratje moji, hrabri beli možje! Ne pogledjte me več, kajti moje srce bi tega ne moglo prenesti. In glejte, jaz izdam povelje, ki se naj razglasi od gora do gora: vaša imena, Inkubu, Makumazan in Bugvan, naj bodo kakor imena mrtvih kraljev in oni, ki jih izgovori, mora umreti. Tako bo spomin na vas živel v naši deželi za vedno!"

"Pojdite sedaj, predno bode moje oči prilevale solze kakor ženske. Včasih, kadar se boste na potu življenja ozrli nazaj ali kadar boste stari in se zbirali in stiskali okoli ognja, ker solnce ne bo imelo več gorkote, se boste spominjali, kako ste stali rano ob rami v veliki bitki, ki so jo zasnovale tvoje modre besede, Makumazan, kako si bil ti oni rog, ki se je zabodel v Tvalino stran, Bugvan, dočim si ti, Inkubu, stal v krogu Sivth in so moške padali pod tvojo sekuro kakor žito pod srpom, kako si zlomil moč divjega bika (Tvale) in vrgel njegov ponos v prah. Pojdite in zdravstvijte, Inkubu, Makumazan, Bugvan, moji gospodje in moji prijatelji!"

Vstal je, nekoliko hipov resno zrl na nas, nato pa vrže konec svojega plašča preko svoje glave, da zakrije svoj obraz pred nami.

Močje smo odšli.

Naslednjega dne smo že ob zori zapuščali Lu, spremljani od našega starega prijatelja Infadusa in polka Bivolov. Četudi je bilo zelo zgodaj, je bila cela glavna ulica mesta polna ljudstva, ki nas je pozdravljalo s kraljevskim pozdravom, ko smo odhajali na čelu polka; ženske so nas blago-

slavljale, ker smo osvobodili deželo Tvale in trosile cvetlice na našo pot. Bilo je zelo genljivo, tako kakor se človek ne bi nadejal od domačinov.

Med potjo nam je Infadus povedal, da drži preko gorovja drug prelaz severno od onega, kateremu sledi velika Salomonova cesta; ali pravzaprav nahajalo se je mesto, kjer se je moglo priti doli po skaloviti steni, ki je ločila kukuansko deželo od puščave. Zvedeli smo tudi, da je pred nekoliko več kakor dvema letoma družba kukuanskih lovcev šla po tej poti doli v puščavo loviti noje, katerih peresa so med njimi zelo čislana kot bojna oprava in da so lovci zašli daleč od gora in mnogo trpeli od žeje. Ko so pa zagledali drevesa na obzorju, so se napotili proti njim in našli veliko in rodovitno oazo (rodovitna zemlja sredi puščave), ki je merila nekoliko milj v obsegu in imela mnogo vode. Nasvetoval nam je, naj se vrnemo preko te oaze, in misel nam je ugajala, ker se je zdelo, da se bomo na ta način izognili naporni poti čez prvi gorski prelaz, in ker je bilo nekaj lovcev do ločenih, da nas spremljajo do oaze, od katere se je moglo, kakor so pripovedovali, videti več drugih rodovitnih krajev v puščavi.

Po zložni hoji smo v noči četrtega dne zopet stali na grebenju gora, ki ločijo deželo Kukuancev od puščave, ki se je valila v peščenih gričih pod našimi nogami in okoli petindvajset milj severno od sabinih gora.

Ob zori naslednjega dne so nas povedli od začetka strme poti, ki vodi po strmini navzdol do puščave dva tisoč ali še več čevljev pod nami.

Tukaj smo se poslovlili od zvestega in udanega prijatelja Infadusa, ki nam je slovesno voščil vse dobro in skoro jokali žalosti.

"Nikdar, gospodje," je rekel, "ne bodo moje oči vidle takih mož, kakor ste vi. Oh! Kako je Inkubu sekal svoje sovraže v bitki! Oh! Kakšen prizor je bil oni udarec, s katerim je na mah odsekaval glavo mojemu bratu Tvali! Krasno je bilo — krasno! Nikdar več ne morem upati, da bi kaj takega videl, razen morebiti v srečnih sanjah!"

Zelo nam je bilo hudo, da smo se ločili od njega, in Tomič je bil tako ginjen, da mu je dal v darilo — kaj neki, mislite? — monokel! (Pozneje smo izvedeli, da ga je Tomič imel odveč.) Infadus je bil nad vse vesel, ker je slutil, da bode posest take stvari ogromno povečala njegov ugled in po nekoliko brezuspešnih poskusih se mu je v resnici posrečilo nastaviti ga na oko. Nikdar nisem videl kaj bolj nesoglašajočega, kakor tega starega vojaka z monokljem. Očala in monokliji se ne zlagajo s plašči iz leopardovih kož in s črnimi nočevimi peresi.

Ko smo se prepričali, da so bili naši vodniki pripravljeni in dobro obloženi z vodo in živežem in dobili gromovit pozdrav v slovo od Bivolov, smo strelili staremu vojaku roko in začeli ležati navzdol. Pokazalo se je, da je bila pot zelo naporna, vendar smo prišli zvečer vsakega dogodka na vnožje.

"Veste kaj," je rekel Sergij, ko smo sedeli pri ognju in zrl na strmo skalovje nad seboj, "mislim, da je na tem svetu še mnogo slabših krajev, kakor je kukuanska dežela in da sem preživel že bolj nesrečne dni, kakor tekom poslednjega meseca ali dveh, četudi nisem doživel tako čudovitih. E! Vi prijatelji?"

"Skoro bi rad, da bi ostal tamkaj," je rekel Tomič in vzdihnil.

Kar se mene tiče, sem mislil, da je vse dobro, kar se konča dobro; v svojem dolgem življenju sem komaj utekel marsikateri nevarnosti, vendar ni bil tako težko in takim nevarnostim, kakor sem jih doživel poslednje čase. Samo ob misli na bitko me zagonazajo po celem životu, in kar se tiče naših doživljanj v zakladnici — o!

Naslednjega jutra smo odinili na naporno pot preko puščave; seboj smo imeli veliko zalogo vode, ki so jo nosili naši peteri vodniki, in v tej noči smo tabornili na prostem, drugega jutra ob zori pa zopet odinili dalje.

Proti poldnevju tretjega dne smo zagledali drevesa oaze, o kateri so govorili vodniki, in eno uro pred solnčnim zahodom smo zopet hodili po travi in poslušali glasove tekoče vode.

DVAJSETO POGLAVJE.

Najden.

Sedaj pridem do najbolj čudnega dogodka, kar smo jih doživeli na vsej tej poti in ki priča, kako čudovita so božja pota.

Hodil sem nekoliko pred ostalima dvema ob bregu potoka, ki je tekel po oazi, dokler ga ni pogoltnil lačni pesek puščave; ustavil sem se in dvignil svoje oči, ali prav vidim ali ne. Komaj dvajset korakov pred menoj je stala v mični legi pod senco neke vrste figovega drevesa in obrnjena proti potoku lepa koča, zgrajena več ali manj po karskemu načinu, s pomočjo trave in vrbovja, samo da je imela popolna vrata mesto nekeke bučelne luknje.

"Kaj vendar," sem dejal sam pri sebi, "dela tukaj koča!" In ko sem izpregovoril te besede, so se odprla vrata koče in iz nje je prišel bel človek, obleden v kože in z velikansko črno brado. Mislim, da je moral

solnce oslepti moje oči. Bilo je nemogoče! Noben lovec ni nikdar prišel v tak kraj, kakor je bil ta. Gotovo se ne bi nikdar noben lovec naselil tukaj. Zijal sem in zijal in ravno tako je zijal oni človek in ravno v tem trenutku sta dospela Sergij in Tomič.

"Poglejta vendar, prijatelja," sem rekel, "ali je tukaj v resnici bel človek, ali se mi blodi?"

Sergij je gledal in Tomič je gledal, nato pa je hromi beli mož naenkrat vzklilnil in šepal proti nam. Ko je prišel že blizu nas, se je nezavesten zgrudil na zemljo.

Z enim skokom je bil Sergij pri njem. "Veliki Bog!" je vzklilnil, "moj brat Jurij!"

Pri tem kriku je stopila iz koče druga postava, tudi oblečena v kože in s puško v roki in tekla proti nam. Ko je zagledala mene, je tudi na glas zavpila.

"Makumazan!" je vpila, "ali me ne poznaš? Jaz sem lovec Jim! Izgubil sem tisto pisemce, ki si mi ga dal, da ga izročim tvojemu gospodu in tukaj sva že skoro dve leti." In zgrudil se mi je pred noge in jokal od veselja.

"Ti nemarni lopov!" sem rekel, "zasluziš jih pošteno po grbi!"

Mož s črno brado se je zopet zavedel in vstal in on in Sergij sta nemo gledala drug drugega; očitno nista mogla izpregovoriti besedice. Gotovo je bilo pozabljeno vse, radi česar sta se v prejšnjih časih pripravala.

"Moj dragi brat!" je izpregovoril Sergij; "mislim sem že, da si mrtev. Bil sem onstran Salomonovih gora, da najdem, in sedaj naletim nate tukaj v puščavi kakor starega jastreba."

"Skoro bo dve leti, kar sem skušal prekorčiti Salomonove gore," se je glasil odgovor, počasi, kakor utegne govoriti človek, ki je imel zadnje čase malo priložnosti rabiti svoj jezik, "ko sem pa dospel do semkaj, je neka skala padla na moje nogo in jo zlomila, tako da ne morem niti nazaj niti naprej."

Nato sem prišel jaz do njh. "Kako se imate, gospod Navil?" sem rekel, "ali se me ne spominiate več?"

"No," je dejal, "ali ni to Borovski? In Tomič tudi? Imejte potrpljenje z menoj, prijatelji, kar vrti se mi v glavi. Vse je tako čudno in tako srečno, ko je človek izgubil že vsako upanje."

Tega večera nam je pri ognju sedel Jurij Vojnovič pripovedoval svojo zgodbo, ki je bila zelo bogata raznih dogodkov, kakor naša, in je na kratko povedala sledeča: Malo manj kakor pred dvema letoma je odinil iz Sitande, da poskusi priti do gora. Kar se tiče pisma, ki sem mu ga poslal po Jimu, ga je poslednji izgubil in oni dan današnja dne ničesar vedel o tem. Ravnal se je po sporočilih, ki jih je dobil od domačinov in se ni obrnil proti Salomonovim goram, temveč proti oni strmi poti v gorovju, po kateri smo ravnokar mi dospeli in ki je bila očitno boljša pot kakor ona, ki je bila načrtana na zemljevidu starega dona Silvestre. V puščavi sta on in Jim veliko trpela, vendar sta dospela do te oaze, kjer je Jurija Vojnoviča zadela huda nesreča. Na dan njunega prihoda je sedel ob potoku, Jim pa je jemal med iz satovja neke bučele brez žrela, kakor jih najdemo v puščavi, vrhu brega ravno nad njim. Pri tem je sprožil neko skalo, ki je padla na desno nogo. Od tega dne je bil vedno tako hrom, da ni mogel nikamor, tako da je sklenil raje umreti v tej oazi, kakor pa gotovo in nesrečno poiniti v puščavi.

Kar se tiče živčevja, jima je šlo še precej dobro, ker sta imela dobro zalogo streliva in je prihajalo v oazo zlasti ponoči mnogo divjačine, ki je prišla tjejak vode pit. To sta streljala ali pa lovila v pasti ter rabila njihovo meso za živež in potem, ko sta ponosila svojo obleko, njihove kože za odejo.

"In tako," je končal, "sva živela skoro dve leti kakor Robinson in njegov Petek in se udala prazni nadi, da utegnemo priti domačini semkaj, ki nam bode pomagali proč, vendar ni bilo nikogar. Ravno v poslednji noči sva se domenila z Jimom, da odide in poskusi priti do Sitande ter prinese pomoč. Jutri je bil namenjen odpotovati, vendar sem imel malo upanja, da bi ga kdaj zopet videl. Sedaj pa prideš ti, izmed vseh ljudi na zemlji ravno ti, o katerem sem mislil, da je že davno pozabil na mene in da živi lepo na Angleskem, ter me najdeš, kjer si se me najmanj nadejal. To je najbolj čudovit dogodek, kar sem jih kdaj slišal in najbolj prijeten tudi!"

Nato je začel pripovedovati Sergij ter je povedal vse glavne dogodke našega potovanja in sedeli smo pri tem še dolgo v noč.

"Zares," je rekel, ko sem mu pokazal diamante, "vsaj vi ste jih dobili nekoliko za svoje težave, poleg mene, nevedneža."

Sergij se je nasmejal. "Dijamanti so last Borovskega in Tomiča. Del pogodbe je bil, da si razdelita, karkoli utegnemo dobiti."

Ta opazka mi je vzbudila razne misli in ko sem se pomenil s Tomičem, sem povedal Sergiju, da je naša enodušna želja, da vzame in on tretjino dijantov, ali ako tega ne sprejme, da jo izročimo njegovemu bratu, ki je pretrpel mnogo več kakor mi, ko jih je skušal dobiti. Navsezadnje se nam je posrečilo, da je pritrtil poslednji doleži, vendar še dolgo potem ni Jurij Vojnovič vedel ničesar o tem.

In tukaj, pri tej točki, mislim, da naj končam to zgodbo. Naša pot čez (Nadaljevanje na 7. strani.)

POZORI!

Rojaki pomislite si poprej kot porušite vaš težko zaslužen denar v slabih tovaršijah in to brezpotrebno. Boljše je, postrežite si vaše telo. Ako hočete biti dobro postreženi in dobro pivo piti, pridite k meni, ker točim najboljšo E. Porter Lager pivo, domača in kalifornijska vina ter najboljše žganje in imam lepo dišeče smotke, ter imam prenočišča. Prijatelj pridi, da se prepričaš sam. Postrežba dobra, cena zmerna, ker pri meni je ena največjih slovenskih zalog s pijačami v Jolietu.

Se priporočam vsem rojakom v obilen poset, jaz dobroznani salunar,

JOŽEF BOŽIČ,

101 Indiana St. N. W. tel. 384, Joliet

Anton Bukovitz,

3400 Kosciusko St., St. Louis, Mo.

Slovenska Gostilna

Vabim vse rojake, da me v obilnem številu posetite ko se mudite v moji okolici.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovenska lekarna

JOHNSONOV
"BELLADONNA" OBLIŽI

REVMAZIMU
HROMOSTI
BOLIST V KOLKU
BOLIST V ČLENH
NEURALGIJE, PROTINU
OTKROPLITI MIŠIČ
SLABOTNEM KRUŽU
SLABOSTH V ČLENH
PLUČNJE IN PRSNE BOLEZNE
MRAZENJU V ŽIVOTU
VNETJU OPISNE MRIBNE
PREHLAJENJU
BOLISTH V LEDJAH
BOLISTH V KRUŽU
HIDEM KAJLIJU

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, oljev in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376. N. W. 927
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

Geo. Laich

SALONER IN

AGENT PAROBRODNIH DRUŽB,
se priporoča rojakom v
naklonjenost.

Pošilja denar v staro domovino, hitro in točno in po dnevnem kurzu.
Prodaja fina vina, likerje in smodke.

ROJAKI DOBRODOŠLI!
3501 E. 95th St. So. Chicago, Ill.

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zopet ogenj pojedite k
ANTONU SCHAGER
North Chicago Street
v novi hiši Joliet National Banke.

N. W. Phone 420.
MARTIN ZAGAR

Gostilna

Moen Ave. :: Rockdale, Ill.
Vijudno vabi vse rojake, Slovence in Hrvate, v svojo gostilno sredi Rockdala.
VSI DOBRO DOŠLI!

Emil Bachman

1719 So. Racine Avenue.
CHICAGO, ILL.
Smo v istih hiši že 12 let, le ime ce-
ste se je spremenilo.

Najstarija slavensko-krščanska tvrd-
ka BARJAKA, BADŽA, KAPA, RE-
GALIJA, MARŠALSKIH ŠTAPO-
VA i t. d.

Prodajemo zlatne znakovce za sva slovenska i slovanska društva.

Pišite po naš veliki ilustrirani cie-
nik, tiskan u svih slavjanskih jezicih
koji šaljemo na zahtjev svakome ba-
dava.

Vlastnik je Čeh, ali govori slovenski.
Imamo na stotine zahvalnih dopi-
sov od Vam poznatih slovanskih dru-
štev.

Pozor, rojaki!

JAKOB WAHCIC,
1092 E. 64th St. Cleveland, Ohio

Najboljša postrežba.
Lunch vesdan.

John Rudman
GOSTILNA

Prenočišča po primerni ceni za eno
noč ali teden. Slov. bartender:
JOHN GERŠIČ.
Chicago telefon 2496.
916 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Martin Nemanich

1900 W. 22 St., Chicago, Ill.

se priporoča sl. občinstvu za obilen
obisk njegovega saluna na vogalu 22.
in Lincoln st. blizu slov. cerkve. Brez-
plačna gorka in mrzla jedila vedno na
razpolago. Poleg drugih pijač vedno
sveže Hoerberjevo pivo.
Telefon Canal 80.

M. Nemanich, Chicago

Najboljše
klobase!

Mi izdelujemo sami klobase,
poznamo zato, kakšne snovi se
nahajajo v njih, in zato jih
moremo najtopleje priporo-
čati. :: :: ::

Peter Staudohar,

Phone 102.

203 Central Ave. Chisholm, Minn.

NEREDI PREBAVNIH ORGANOV

Da si ohranite dobro zdravje, ne smete dovoliti neredom v prebavne organe, ker ti so navadno znaki bolezni, bodisi celega telesa ali pa posameznih organov. Brez prave jedi in prebave ni življenja. Zato je prav važno, da imate vedno pri roki tako zdravilo, ki bo, v slučaju neredov prebavnih organov, prineslo hitro pomoč.

Za vse podrobne slučaje smelo priporočamo vsakomur **DOBROZNANO IN ZANESLJIVO IN HITRO DELUJOČE**

Trinerjevo Ameriško
Zdravilno Grenko Vino

Ta izvrstni lek bo izčistil prebavni sestav popolnoma brez kakih najmanjših slabih posledic; pospeši okus, daje moč odvodnim organom, odstrani zabasanosť in vsa druga zla, ki so s to nadlogo v zvezi. Naj bi se rabilo v vsakem slučaju. Imejte to zdravilo vedno v hiši in ga rabite v slučajih:

ZABASANOSTI,
GLAVOBOLA,
BOLI V ČREVESIH,
SLABOČE,
NERVOZNOSTI,
NEPREBAVNOSTI,
ZGUBE OKUSA,
ŽOLTENICI,
TRPLJENJU PO JEDI.

Ne čakajte, misleči, da se bolezen sama odstrani. Če se ne rabi dober lek oslabijo organi. Najboljše zdravilo v vseh takih slučajih je:

Trinerjevo Amer. Zdravilno Grenko Vino.

V vsi h lekarnah.

Ne jemljite ponaredkov.

JOSEPH TRINER,

1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

N. W. Phone 135

Chicago Phone 2400

JOS. J. PLESE

Mesnica Grocerija

911 N. Scott Str.
Joliet, Illinois

se priporoča rojakinjam in rojakom za
nakupovanje mesa, klobas in
grocerije po zmerni ceni.

Postrežba najbolja.

Dobro došli!

Ta banka plača

3%

obresti
na vlogah

Joliet Trust & Savings Bank

110-112 N. Ottawa Street. Joliet, Ill.

Glavnica \$100,000.00 Jamstva fund \$50,000.00

ARCHIBALD J. MCINTYRE, Pred.
ERVIN T. GEIST, kasir.
THOS. F. DONOVAN, Podpred.

TA BANKA JE POD DRŽAVNIM NADZORSTVOM.

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP

proti žeji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje
izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St. Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

A. NEMANICH, preds. M. STEFANICH, tajnik. S. OLHA, blag

Slovenian Liquor Co.

1115-17-19 Chicago St
JOLIET, ILL.

GLAVNICA \$50,000.00.

Ustan. in inkorp. leta 1910

Družba naznanja rojakom, da ima veliko zalogo izvrstnih vin, žganja in drugih pijač, koje prodaje na debelo.

Rojakom se priporoča za obila naročila.

Pišite po cenik v domačem jeziku, ali pa po našega potovalnega zastopnika.

Potovalni zastopnik: Fr. Završnik.

Naše geslo: Dobro postrežba; vašepa bodi: Svoj k svojmu!

Ilirija Grenčica v steklenicah in Baraga
Zdravilno Grenko Vino.

SALOMONOV RUDNIKI.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

dalje. Ako pride kedaj zopet živ človek vanjo, kar se, mislim, ne bo zgodilo, bo našel znamenje naše navzočnosti v odprtih skrinjah in zabojih, prazni svetilki in belih kosteh uboge Fulate.

Ko smo nekako dobre četrt ure tipali po hodniku, se je naenkrat obrnil ali pa je bil presek po drugem; in podali smo se v tega, samo da smo čez nekoliko časa zašli v tretjega. In tako je šlo naprej nekoliko ur. Zdelo se je, da smo v nekakem kamenitem labirintu (posloje z neštevilnimi hodniki in s obami, iz katerega je skoraj nemogoče priti brez vodnika) brez izhoda. Kaj pomenijo vsi ti hodniki, seveda ne morem povedati; vendar smo mislili, da so to starodavni rovi rudokopa, ki so držali semintja vse križem, kakor jih je vodila ruda. To je edini način, po katerem smo mi mogli razlagati toliko množino hodnikov.

Navsezadnje smo se popolnoma vtrueni in prevarani v nadi ustavili in povžili svoj poslednji borni kos suhega mesa in popili poslednje požirke vode, kajti naša grla so bila kakor apnenica. Zdelo se nam je, da smo utekli smrti v temni zakladnici, samo da umrjemo v temi teh predorov.

V tem obupu se mi zazdi, da sem vjel na svoja ušesa neki glas, na katerega sem opozoril tovariša. Bil je zelo slaboten in zelo oddaljen, toda bil je glas, slab, šumljajoč glas, kajti ostala dva sta ga tudi slišala; in nobene besede ne morejo popisati naše hvalečnosti, kajti bil je prvi glas po vseh urah grozne, strašne tišine.

"Sveta nebesa! To je tekoča voda!" je rekel Tomič. "Pojdimo!"

In zopet smo stopili naprej v smeri, odkoder se nam je zdelo, da prihaja šumenje, in tipali smo svojo pot ob skalnatih stenah. Ko smo šli dalje, je šumenje postajalo vedno glasneje. Dalje, še dalje smo šli; sedaj smo čisto razločno slišali žuborenje tekoče vode. Sedaj smo bili že čisto blizu nje in Tomič, ki je hodil prvi, je prisegel, da jo že more vohati.

"Počasi hodite, Tomič," je rekel Sergij, "držati se moramo drug drugega." Komaj pa je to spregovoril, se je začelo: Pljusk! in Tomič je zakričal.

Padel je v vodo.

"Tomič! Tomič! Kje ste?" sva vpila prestrašena. V našo tolažbo je z vdušenim glasom odgovoril:

"Vse dobro; držim se za skalo. Prižgite vžgalico, da vidim, kje da ste."

Urno sem prižgal zadnjo vžgalico, ki nam je še preostala. Njena slaba luč nam je razkrila temno vodo, ki je tekla pod našimi nogami. Kako široka je bila, nismo mogli videti, toda tam ob strani je visela temna postava našega tovariša na naprej štrleči skali. "Stojte na mestu, da me bodele vjele," je zavpil Tomič, "plavati moram tja nazaj."

Nato smo slišali pljuskanje in močno plavanje. Čez eno minuto je bil pri nas in prijel je Sergija za roko in izveklela sva ga v predor.

"To ni bila šala!" je rekel sopihajoč, "ako se ne bi oprijel skale in znal plavati, pa bi bil izgubljen. Drla je voda kakor v mlinskem žlebu in nobenega dna nisem mogel čutiti."

Jasno je bilo, da tukaj nismo mogli dalje. Ko se je Tomič nekoliko odpočil in smo se napili vode iz te podzemeljske reke, ki je bila sveža, ter si kolikor mogoče umili svoje obraze, kar smo zelo potrebovali, smo se vrnili in hodili po predoru nazaj; Tomič je stal ves moker pred nami. Navsezadnje smo dospeli do drugega predora, ki je vodil na desno.

"Lahko gremo tudi v tega," je rekel Sergij utrujeno, "tukaj so vsa pota enaka; tako lahko hodimo, dokler se ne zgrudimo."

Počasi in dolgo, dolgo smo stopali skrajno utrujeni po tem novem predoru; Sergij je bil prvi.

"Poglejta!" je zašepetal, "ali se mi sanja, ali je to svetloba?"

Zijali smo z očmi in tam daleč pred nami je bilo nekaj slabo svetlega, nič večje kakor šipa v oknu kmečke hiše. Svet je bil tako slaboten, da dvomim, ako bi ga zamogle zapaziti kake druge oči razen takih, ki so liki našim cele dneve dolgo gledale samo temo.

Majhno upanje nas je zopet objelo in hiteli smo dalje. V pet minutah nismo bili več v dvomu; v resnici je bila lisa slabe svetlobe. Še eno minuto in sapica pravega, živega zraka nam je pihljala nasproti. Dalje smo hiteli. Naenkrat pa se je začel predor zoževati. Sergij je hodil po kolenih. Vedno ožji je prihajal, navsezadnje je bil tako ozek, kakor velika lisičja luknja v zemlji — sedaj je bila zemlja, skala je prenehala.

Stesnil se je, napel in Sergij je bil zunaj, in ravno tako je bil Tomič in ravno tako sem bil jaz in visoko nad nami so svetile zvezde in v naših nosnicah je bil sladki zrak; nato pa se je nekaj udrla in vsi trije smo se valili okoli in okoli skozi travo in grmovje in mehko, vlažno zemljo.

Jaz sem se oprijel neke stvari in ustavil. Vsedel sem se in začel veselo klicati. Odgovarjajoč glas se je začel ravno odspodaj, kjer se je končala divja pot Sergija na nekih ravnih tleh. Splazil sem se k njemu in ga našel nepoškodovanega, četudi brez sapa. Nato sva se ozrla po Tomiču. Našla sva ga nekoliko dalje proč, vjetega v rogovilasti korenini. Bil je precej obtočen, vendar je bil kmalu dober.

Vsedli smo se vsi trije skupaj v travo in sprememba v naših čutilih je

bila tolika, da smo vriskali od veselja. Rešili smo se iz te strašne temnice, ki je bila skoraj naš grob. Gotovo je kaka usmiljena višja moč vodila naše stopinje k sakalovi luknji koncem predora (kajti nič drugega ni mogla biti). In glej, tam na gorah se je zopet ruščila jutranja zora, o kateri smo mislili, da je nikdar več ne bomo videli. (Dalje prih.)

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.
(Nadaljevanje z 2. strani.)

In tudi tukaj, kjer sem jaz, je dosti premoga in v Edmontonu tudi dosti. Oni vsi, ki so meni pisali: bom že vam dal naznaniti, kadar prvo priliko ali dobro službo najdem. Za homestead je časa dosti, ampak na zimo ne svetujem nobenemu sem hoditi dela iskat, ampak spomladi si boš lahko službo dobil in tudi svet si ogledal za svoj dom, vse preskrbel, krompir sadil in prešičke krmil, da boš kaj za zimo imel. Sosed ti bo lahko par akrov izoral, a ti sam boš pri njem delal. Stotine je ljudi tukaj, ki niso nič imeli, z nič začeli, zdaj so pa že premožni kmetje. Brez korajže ni nič. Silil ne bom nobenega, ampak svetoval pa vsakemu, ki je še mlad in zmogen priti sem, ko se spomlad bliža. Pridi z gosmi in racami, dobil boš tudi življenje, kakor ga one, ki pridejo vsako spomlad. Dobil boš tudi svoje zavetje in zemljo kot one. Prišla bode tudi tvoja tovarišica, ko pride onih rac in gos. Delala bosta hišo, kot jo tudi ptički delajo veselo in zadovoljno. Ne boj se, ne bosta lačna, ne žejna; ne bosta tudi ne zmrznila.

Dam vam vedeti, da snega še nimamo nič, ampak orati se je pa že nehalo; vreme je pa lepo in prijazno. Dosti počitka imam na kmetiji zdaj. Le na farme, fantje!

Adijo in z Bogom in pozdravljeni!
G. F. M. Sone Bruder.

Tooele, Utah, 14. nov. — Velece-njeni g. urednik! Odstopite malo prostora v najboljšem listu A. S., da sporočim rojakom, kako je mesto Tooele.

Mesto Tooele se sme prštevat k najlepšim mestom. Na eni strani mesta se nahajajo precej veliki hribi, da dajejo lep razgled po mestu in okolici. Na drugi strani mesta se pa nahaja precej veliko jezero Salt Lake. Skoraj vse mesto je nasajeno s sadnim drevjem in lepo urejenimi drevoredi. Podnebje je zdravo, voda je dobra. Vreme je ugodno za ta čas. Dela se v topilnici. Nekateri pa imajo svoje saloone i. t. d. Delavske razmere so bolj srednje. Kakor sem čul, se nahaja tu precejšno število Slovencev. Na društvenem polju pa niso ravno najboljše; kakor sem čul, imajo eno društvo N. H. Z. Dobro bi bilo, da bi se malo bolj zanimali za to prekoristno stvar. Posebnih novic nimam kaj poročati.

K sklepu mojega dopisa pozdravljam vse čitatelje in čitateljce tega lista. Vam, g. urednik, pa mnogo uspeha.

J. P.

Waukegan, Ill., 17. nov. — Cenjeni urednik A. S.! Veste, tukaj v Waukeganu se pa zmeraj kaj novega znajde.

V nedeljo pop. sem pa že videl tako znajdbo, da je pa že precej vredna. Že dolgo časa sem premišljal, kako bi mogel spoznati, kateri človek je socialist, ne da bi ga kaj ogovarjal; sem že mislil, da bi se kaj poznal na društvenih znamkah, pa se sem prav zelo zmotil. Kateri človek rad kaj vidi, se mu vse posreči; tako se je tudi meni. Zadnje nedeljo zvečer sem videl nekega finega človeka, ki je kričal tako silno močno na glas, da se bi tudi domač maček kmalu splašil. — "Poslušajte mene, kaj vam jaz povem, jaz sem socialist, poglejte me od vrha in do tal, in poglejte moje roke, kako so črne in umazane: to je znamenje, da sem jaz socialist. Pa tudi za cerkev še nisem nikoli nič dal, pa tudi nikoli nič ne bom." Jaz si sem pa le to tako dobro zapomnil, da se na roki pozna, če je v nedeljo popoldne umazana, da ta je že socialist, ne da bi ga kaj vprašal, če je toliko len, da še v nedeljo ne umije rok, zato da se pozna, da je socialist. Kaj to, če je povedal, da za cerkev še ni ničesar dal in da tudi nikoli ne bo, to sem jaz že zdavnaj dobro vedel, to je čisto domača stvar. Ali te velike izobrazbe pa nisem nikoli pričakoval, da boš ti socialiste tako grdo izdal, da bo vsaki človek lahko vsacega poznal v nedeljo popoldne, kateri da je socialist, da ga samo na roko pogleda, če ima fino umazano že zvečer ali še pozno zvečer, ta je kar "tavglih" socialist, ga ni treba nič ogovarjati, je že brez vse skrbi "tavglih" socialist. Ta znajdba je pa vendar nekaj vredna, kateri bi radi to že popred vedeli za znamenje, da spoznajo socialiste, kako da bi ga morali spoznati, na kak lahki način. Pa mi tudi lahko pošljete kako darilo, ko je on povedal tako dobro stvar, da je tako lahko poznati tako velikansko skrivnost! Ali jaz bi prosil vse one dobrotnike, kateri mislijo kaj darovati, da naj nikar ne daruje "žajfe", da ne bi skrili znamenja socializma. Pa ne bi jaz opisal in ne izdal te grozne znajdbe, pa še tudi ne bi sam jaz verjel, da je ta umazana roka kakšen pomen, pa mi je tisti človek rekel na ves glas, kar me je dalo iti iz grla: "Ti nimaš nobene izobrazbe, ti prav nič ne veš!" Povem ti samo to, da znamenje socializma se lahko odpravi z vodo, posebno če imaš košček "žajfe", pa te nikdo ne pozna, če si socialist.

Naročnik A. S.

Frank Bambich

urar in zlatar,
5270 Buttr St.
PITTSBURGH, PENNSYLVANIA.

Rex in Moose Pivo

NAJBOLJŠE NA SVETU.

Razprodaja

FRANK TRAMPUSH

VIRGINIA, MINN.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Phone Canal 498.

August Poglajen,

2300 S. Robey Street
CHICAGO, :: :: ILLINOIS

Gostilna

SE PRIPOROČA ROJAKOM.

A. M. SMELSER, izdelovalec.

J. E. SEEBOLD, ravnatelj.

Phone 474 w. Nad poštnim uradom.

FOTOGRAFIČNI STUDIO

Slovenci v LaSalle in okolici, pridite

in pogledite naše slike in gotovo

bodete zadovoljni.

W. C. MOONEY

PRAVNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijsko

oglasite se pri meni.

Slovenski Zdravnik

(Zraven slovenske cerkve.)

Rojaki Slovenci! Obrnite se vsi, ki ste na katerikoli bolezni bolni, na SLOVENSKEGA zdravnika. Tam boste ozdravljeni popolnoma, ako je to sploh mogoče. Tisočerm naših rojakov je bilo pomagano do čvrstega in popolnega zdravja, ker so se obrnili s popolnim zaupanjem do tega slavnega zdravnika. Pridite osebno ali pa pišite. Adresirajte pisma tako:

Dr. Martin J. Ivec

900 N. Chicago St., Cor. Clay,

JOLIET, ILL.

Telefona: N. W. 1012 ali Chi. 2192-L.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržim najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

National Studio

(R. PAWLOVSKI.)

515-517 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Edina slovanske fotografija v Jolietu.

Zmerne Cene. Najboljše delo.

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Oba telefona 488.

The Will County

National

Bank

of Joliet, Illinois.

Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek \$300,000.00.

C. E. WILSON, predsednik.

Dr. J. W. FOLK, podpredsednik.

HENRY WEBER, kasir.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK

ADVOKAT

DVE PISARNI

V So. Chicago, Ills.:

Soba 218 — 9206 Commercial Ave.

Telefon: South Chicago 579.

V Chicago, Ills.:

Soba 612 — 155 North Clark Street

Telefon: Randolph 810.

Rojaki, če hočete imeti lepo očisto perilo pošljite ga v edino slovensko perilnico v mestu

WELNITZ LAUNDRY

106 N. Bluff St., Joliet.

N. W. tel. 218. Chicago telefon 924.

Naše delo je izborna. Podpirajte

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi največji in edini slovenski-katoliški list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki torek in petek
SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.
Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.

Predsednik - Anton Nemanich
Tajnik - William Grahek
Blagajnik - John Grahek
Urednik - Rev. John Kranjec

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združ. države na leto.....\$2.00
Za Združ. države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00
PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo
POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.
Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglašje pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper in America, and the Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

30. dec. Nedelja Andrej, apost.
1. " Ponedeljek Eligij, škof.
2. " Torek Bibijana, muč.
3. " Sreda Francisek Xav.
4. " Četrtek Barbara, dev. m.
5. " Petek Saba, opat.
6. " Sobota Miklavž, škof.

POGUBLJENI — ZAVRŽENI V VEČNI OGENJ.

Beseda "advent" ali po latinsko "ad-ventus" pomenja toliko kot prihod ter nas opominja na prihod Kristusa na ta svet. Dvojni pa je Kristusov prihod na ta svet: prvi je bil o njegovem rojstvu na sv. večer v/Betlehemu; drugi pa bo o poslednji sodbi, ko bo po besedah preroka Joela v dolini Jozafat vse ljudi soditi prišel. Prvi prihod Kristusov je bil poln milosti in ljubezni, drugi prihod pa bo neizrekljivo veličasten, ker prišel bo kot vsemogočni Sodnik z veliko močjo in veličastvom z vsemi angeli obdan. Pa tudi na nebu in zemlji se bodo takrat taka znamenja kazala, da bodo ljudje — zlasti hudobni ljudje — koprneli od strahu in čakanja tistega, kar ima čez ves svet priti. Zakaj ne za pravičnega bo dan poslednje sodbe strašen, ker le-ti bodo neizrekljivo ljubeznjivo takrat v nebesa povabljeni, ampak za pogubljeni in nespokorne grešnike bo sodnji dan čez vse strašen, zato ker jih bo ostri Sodnik takrat v večno pogubljenje obsodil, rekoč: "Poberite se spred mene, prekleti, v večni ogenj, kateri je pripravljen hudič in njegovim angeljem." — O strašne besede, katere hočemo danes premišljevat, zato, da bi se nedolžni za naprej še skrbnejše greha varovali, grešniki pa z resnično pokoro k Bogu spreobrnili. — O Marija, brez madeža spočeta, prosí za nas!

Potem, ko bo večni Sodnik izvoljene neizrekljivo prijazno in ljubeznjivo v nebesa povabil, se bo obrnil proti zavrženim na levi ter jih bo tako jezno in srdito pogledal, da se jim bota duša in telo stresla. Tedaj jim bo nekako tako le govoril: "Oj vi nesposmetni, dokler ste živeli, delali ste mi lahkomisljeno vsakovrstno krivico. Pogledajte tu sem rane, ki ste mi jih s svojimi grehi vsekali; pogledjte tu stran, ki ste mi jo prebodli; pogledjte tu križ, na katerega ste me z žebli pribili; pogledjte tu stebel, na katerega ste me privezali in neusmiljeno bical in pretepali. Iz ljubezni do vas sem iz nebes prišel in iz ljubezni do vas tako grenko smrt prestal; vi pa niste za vse to nič marali, temuč ste raje hoteli sluziti hudemu duhu, kakor meni svojemu Gospodu Bogu, svojemu Odrse-niku in Zveličarju. Klicel sem vas po vesti, po angeljih varhah, po svojih namestnikih, pa me niste hoteli poslušati; stegoval sem svojo roko, pa ga ni bilo, da bi se bil ozrl; ves moj svet ste za ničevali in moje svarjenje zanemarljali. Potem, ko bo tako ostri Sodnik pogubljenim vse — vse njih hudobije očital in vsem svetu odkril, bo napo-

sled obsodbo s tako strašnim, grozovitim in silnim glasom izrekel, da je najhujše gromenje ali najstrašnejši udarec strele le komaj podoba in senca proti njemu. Rekel bo namreč: Poberite se spred mene, prekleti, v večni ogenj, kateri je pripravljen hudič in njegovim angeljem.

O strašne besede! O obsodba strašnejša nad vse druge obsodbe: Premisljajmo nekoliko strahoto teh besedi.

Poberite se spred mene. To so prve besede božjega Sodnika. Oh, kdo je v stanu strahoto teh besedi zapopasti? Nekoliko bi nam to mogel povedati kak svetnik, ki Boga, neskočno dobroto in lepoto gleda, kolikšno veselje je to, Boga gledati, in kolikšna nesreča bi bila to, od božjega obličja za vselej odločen biti! Majhno podobno od take nesreče imamo v sv. pismu: Absolon, Davidov sin, je bil svojega očeta Davida tako razžalil, da ga je oče za zmerom od sebe pahnul in zavrgel, tako, da mu je ostro prepovedal, da nikoli več mu ne sme priti pred oči. To pa je hudobnega Absolona tako močno peklo in bolelo, da tega ni mogel prestati; zato je prosil Joaba, očetovega prijatelja, naj prosí zanj pri kralju, da bi smel še videti obličje svojega kraljevega očeta; če mu pa vendar ne more odpustiti razžaljenja, naj ga oče raje da umoriti. Tedaj raje bi bil Absolon umorjen, kakor da zmerom pahnjen od obličja svojega očeta. In kako hudo bi bilo še zdaj pri srcu takemu otroku, katerega bi njegov razžaljeni oče za zmerom pahnul spred svojega obličja! Oh, kako strašno bo še-le za pogubljene na sodnji dan, ker bodo na vekomaj odločeni od božjega obličja, od najboljšega očeta, ki je studenec vsega dobrega in vsega veselja!

Se ve, da mi rečni ljudje zdaj še ne vemo, kako neskončno dober in lep je Bog. Ali na sodnji dan bodo vsi ljudje videli Jezusovo neskončno lepoto in dobroto, videli bodo tudi lepoto Marijino, angeljev in vseh svetnikov. O kako strašno jih bo torej bolelo, da bodo morali od tako lepega in dobrega Boga, od Marije, od angeljev in vseh svetnikov za vselej ločeni biti! Poberite se spred mene, prekleti! To bo tako rekoč drugi udarec strele za pogubljene! Groza in strah nas že zdaj obleti, če kak oče ali katera mati svojega lastnega otroka tako zakolne; kako nesrečen je večidel tak otrok! Noe je zaklel svojega hudobnega sina Kama in njegove mlajše in še zdaj se vidijo žalostni nasledki te kletve nad Kamovimi mlajšimi ali zamorci. Kako strašno nesrečni bodo še-le pogubljeni na sodnji dan, ko jih bo sam Sodnik v svoji pravični jezi tako imenoval! Prekleti, bo hotel reči, ste od mene, ker sem za vas zastoj svojo kri preli, trpel in umrl; prekleti ste od mojega nebeskega Očeta, ki je vam sicer pripravil nebesa, pa vi se niste hoteli truditi za nebesko kraljestvo, ker vam je bilo ljubše grešno veselje tega sveta; prekleti ste tudi od sv. Duha, ki vas je hotel svete narediti in vam je ponujal milosti, katere ste vi zamejevali in v nemar puščali; prekleti ste od moje Matere Marije, ki je toliko grešnikom v nebesa pomagala, vi pa niste hoteli pri njej pomoči iskati; prekleti ste od mojih angeljev, ki so vas svarili pred hudim, pa jih niste hoteli poslušati! Prekleti ste na duši in na telesu, ker ste vse dušne in telesne moči v greh ter božje razžaljenje obračali. Prekletstvo ste ljubili v svojem življenju, prekletstvo naj torej pride nad vas na večno! Oh, groza te strašne besede "prekleti"!

Poberite se spred mene, prekleti, v večni ogenj, bo dalje rekel božji Sodnik. Strašne besede! Že ločenim biti spred božjega obličja je strašno; še strašnejše je od Boga samega prekleti biti, ali še najstrašnejše je to, iti v večni ogenj. Komu se pač strašno ne zdi, videti hudo zakurjeno peč ali opencico ali apnenico in kaj bi bilo, če bi katerega človeka zvezali in v tak ogenj vrgli? Ali bi ne trpel neznane specenine? Vendar bi bilo kmalu po njem, ker bi hitro zgorel, ali doli v peklenški peči je veliko strašnejši ogenj in v tem ognju bodo pogubljeni večno goreli in nikoli zgoreli, zato bo rekel Jezus: "Poberite se spred mene, prekleti, v večni ogenj, — v večni ogenj zato, ker ta ogenj nikoli ne ugasne."

Kateri je hudič in njegovim angeljem pripravljen. To bodo poslednje besede božjega Sodnika. In ne zastoj bo Sodnik te besede izrekel; zakaj ker so hudobni ljudje bolj služili hudemu duhu, kakor Bogu, in so bolj peklenškega satana poslušali, kot Boga, zato bodo tudi pahnjeni v ravno isti strašni ogenj in strašno, neskončno trpljenje, ki je za satana ter peklenške duhove pripravljeno. O strašna sodba, s peklenškimi duhovi skupaj trpeti na večno! O strahovita taka družba, katera sama na sebi trpljenja ne zmanjšuje, ampak ga zvikšuje!

Te strašne besede božjega Sodnika bodo grešnike na tla treščile, kakor da bi bili od tisoč strel zadeti. Tedaj bodo začeli od bolečin tuliti, rjoveti in divjati, da se bodo tresle gore in doline, zemlja, ljudje in hudobni duhovi. Gotovo, to vpije, ker bode toliko milijonov ljudi naenkrat na svo moč zavpilo, bo tako strašno in grozovito, da si ga še prav domišljavati ne moremo. "Oj, gorje nam prekletim, bodo rjoveli; oj, gorje nam nesrečnim, tedaj bomo zdaj na vekomaj od Boga in od vseh svetnikov ločeni! Tedaj so za za nas nebesa na vekomaj zgubljena? Tedaj bomo na vekomaj goreli v neugasljivem ognju pri teh grdih peklenških pošastih, pri grozovitih hudobah, ki nas bodo trpinčili na večno? Oj, gorje nam, o trpljenje, o bolečina!"

Nekako tako bodo vsi obupani pogubljeni zdihovali na sodnji dan.

Oh, kristjani, kakošno kesanje bo na sodnji dan pri pogubljenih! Kako radi bi takrat dobro spoved opravili, krivično blago povrnil, sovražnikom odpustili in z eno besedo: kako radi bi vse storili, če bi bilo mogoče, se pekla rešili in v nebesa priti! Ali takrat bodo take dobre želje prepozne; zdaj je še čas milosti, zdaj je mogoče se še pekla rešiti, ali kmalo za marsikaterega več ne bo mogoče, ker ga bo smrt prehitela in zasačila nepriljubljenega. Zdaj, o grešnik, o grešnica, zdaj delaj pokoro, zdaj obkuj in obžaluj svoje grehe, zdaj so dnevi zveličanja; na sodnji dan bo prepozno. O Jezus, bodi nam milostljiv Sodnik! O Marija, prosí za nas! Amen. — Josip Kerčon.

SOCIJALISTI, BERITE!**1. Katoliška cerkev in odgoja.**

Vsak nepristranski presojevalec mora priznati in tudi prizna, da ni nihče toliko narodov nprstveno vzgojil in osrečil, nihče znanstva delj razprojal, nihče bolj deloval in se boril za časo in večno srečo, blagostanje, prosveto, resnico in nprstvenost med narodi — kakor katoliška cerkev, in vendar ga ni zavoda, ki bi imel več sovražnikov, ki bi bil bolj preganjan kakor je ona. Da, boj je bil in je na eni strani med katoliško resnico in krščansko pravičnostjo, na drugi strani pa med satanskim zmoto in lažjo in podlo strastjo človeškega rodu.

To je Kristus napovedal svoji cerkvi: "Vsi vas bodo sovražili radi moje-ga imena." Luc. 21. 17. Da, ko bi katoliška cerkev storila in učila vse ono, kar store in uče njeni hinavski sovražniki sami, ne bilo bi jim prav. Nikdar prav! Cerkev, mislijo si, moramo razkričati kot tako, ki zatira reveže, molze delavce, krotoviči svobodo, ovira znanstvo in učilnice, no vse, kar utegne, koristiti človeku, ker s tem bomo najlože naščuli vse proti nji. "Kaj pa je hudega naredil," vprašal je Pilat. "Križaj ga," so vplili. "Nobene krivde ne najdem na njem," opovrli je Pilat. "Križaj ga, križaj ga" so kričali. "Kaj pa vam je katoliška cerkev hudega storila," vprašamo. "Uničiti jo moramo!" "Na dan z njeno krivdo," zahtevamo. "Zatrimo, zatrimo kat. cerkev!" Zakaj pa? Katoliška cerkev je vendar v vseh stoletjih svojega obstoja v svojih služabnik po svetu hodila in delila dobrote kakor njen začetnik Kristus. "Zatrimo, razbijmo jo," tulijo naprej. Katoliška cerkev je gradila in gradi nižje šole in vseučilišča, s katerimi je omikavala narode, in tudi vas. "Njene šole so za nič," skovikajo v enomer. Zakaj za nič, povejte vzroke? "Za nič, za nič, za nič, zato ker so katoliške," lajajo v tebe kakor pes v luno. Ti siromaki so tako nevedni in zarukani, slepi in zabiti, da niti ne vedo, kaj je dobro in resnično.

2. Katoliška vseučilišča so na višku znanja.

Dandanes je mnogo katoliških univerz, katere je ustanovila in vzdržuje katoliška cerkev. Nevedni naši socijalistični in svobodnomiselni voditeljski takoj zavilnejo nos, če slišijo ime: katoliška univerza, čes, taka univerza je prava puhla ničla; s tem hočejo reči, da Bog ve koliko znajo, da znajo več nego vsak katoliški profesor; v resnici pa zna več tvoj 12letni otrok, ki je izdelal 5. razred; kakor pa Zavrtnik, Konda, Skubie, Zabrick & Co., ti voditelji avš. V lažeh, sleparijah jim seveda ni nihče kos. Vi dozdnevni velikani v učenosti, pa dokažite enkrat z dejstvi, da so katoliške šole za nič! To lahko lažete, težko pa dokažete. Mi pa vam bomo dokazali, da so katoliška vseučilišča na višku napredka. Čitajte braveli!

V Belgiji je katoliška univerza v Levanju (Loewen), ki nikakor ne zostaja za državnimi vseučilišči, ampak jih celo nadkriljuje. Kakšne pa so belgijske državne šole? Socijalisti, brezverci in svobodnomiselci trdijo — to sem že poročal v Am. Sl. — da stoji belgijske državne šole na najvišji stopnji. In zdaj primerjajte! V l. 1882-1889 so vse belgijske univerze javno tekmovala za dobitke; vse univerze so prejele 54 premij (bourses de voyage). A levanjska katoliška univerza, ki ni štela niti 1400 slušateljev, jih je dobila 25, torej skoro toliko, kolikor vse tri druge državne univerze s 3000 slušatelji.

Za dobo l. 1890-1908 je tekmovanje doneslo sledeče premije (dobitke): Katoliška univerza v Levanju z 2000 slušatelji jih je dobila 131; Gent in Luettich s 3000 slušatelji sta jih dobila 182; in Brussel s 1000 slušatelji pa 41 premij. Če znate računati, lahko izprevidite, da je ena katoliška univerza premagala državne tri.

Tako mi dokazujemo. Kako bodo pa Zavrtnik, Konda & Co. to ovrgli? Pisali bodo: Janez je neumen, Tone je bedak, Am. Sl. je cunja — in s tem je neovrženo dokazano, da so katoliška vseučilišča za nič. Ali vas res ni sram, ljudi tako za nos voditi?

V Ameriki je poleg drugih katoliških univerz ena v državi Indijana: University of Notre Dame. Na tej univerzi je polovico slušateljev protestantov, judov in brezvercev. Ali bi nekatoliški starši pošiljali svoje sinove v katoliško vseučilišče, ko bi ne bilo vsaj tako dobro kakor vsako državno vseučilišče? Pa saj je nespametno našim brezverskim nezalcem govoriti o vseučiliščih in višjem znanju, ker o

vsem tem imajo toliko pojma kakor osel o bacilih.

3. Znanstvo in šola sta začeli padati z reformacijo.

Kar je katoliška cerkev zgradila na znanstvenem polju, zadelušil je skoro do cela vse protestantizem. To potrjujejo protestantski pisatelji, ki pa s tem nehoti tudi priznavajo zasluge katoliške cerkve na znanstvenem polju.

Luter je vseučilišča razkričal "za jame razbojnikov, za templje malikov, za shodnice pogube, kjer se ljudje uče brezbožnega človeškega znanstva, ki najpobožnejše ljudi izpriči."

Melanchton je pa vikal: "Visokih sol niso iznašli papeži ampak sam vrag, in nič bolj peklenškega ni še prišlo na zemljo in ne bo prišlo." Taisti je trdil, da je "človeška pamet prazna tema, nevesta satanova, prokl-ta, go-bova kur-a, slepa norica, beštja, katero naj verni ljudje ugonobe. Kristjani ni treba nič drugega kakor sv. pisma". (Doellinger, Reform. I. 479-482.) To pesem so peli neštevilni protestantski pridigarji.

Ni čuda, da je protestantska povodenj s takim bedastim govorjenjem opustošila vse šolstvo.

L. 1524 je zdihoval Luter: "Zdaj povsod ginevajo šole... Pod papeštvom je hodil hudič, ki je z ustanovljanjem samostanov in šol svoje mreže raztegnil, tako, da ni bilo možno niti enemu otroku (vidite, koliko šol je bilo pred Lutrom) ubežati hudiču brez posebne-ga božjega čudeža — zdaj pa hudič ne pusti nobenemu več učiti se."

Melanchton pa jadikuje: "Ta (protestantska) doba je postala železna; znanstvo (—torej je bilo) bo uničeno, če se ne bodo vladarji (aha!) zavzeli zanj." Pismo za univerzo mariborsko (Nemčija) l. 1529 priznava, "da se ljudje za znanstvo zanimljejo manj in manj."

Protestant Erasmus je pisal Pirkheimerju: "Povsod, kjer vlada luteranstvo, pešajo znanosti." (Erasmii op. 4, 1139.) Ravno ta je zapisal: "Knji-gotržci so pred protestantizmom lože prodali 3000 knjig nego sedaj 600." (Doellinger Reformat. I. p. 348.)

Da je pešalo znanstvo, je bilo vseh celo Wyclifu, katerega svobodnomiselci slave za prvobornika znanstvene svobode; Wyclif je trdil: "Univerze z njihovimi nauki, gostišči in profesorji je vpeljalo poganstvo; in univerze koristijo cerkvi toliko, kolikor hudič." To Wyclifovo zmoto je katoliška cerkev obsodila in zavrgla l. 1415 in l. 1418. (Denzinger-Bannwart, "Enchiridion", n. 609.) In ker se cerkev poteguje za resnico, Wyclif pa za zmoto, zato naši svobodnomiselci preklínjajo cerkev, Wyclifa pa povzdigujejo (Nadaljevanje na 5. strani.)

Božična Darila

Pri nas najdete tako stvar, ki jo ravno potrebuje oni, komur mislite dati darilo za Božič. Pa tudi lahko najdete kaj popolnoma novega, kaj takega, da si je skoro nemogoče domisliti v trenutku. Tako darilo je tudi najhvaležneje sprejeto.

Mnogo reči imamo, ki so prav primerne za darila. Za moške omenjamo:

Cellarette,
Mize,
Smoking Set,
Svetilke,
Omare,
Gugalnike,
Knjižnica, itd.

The Eagle

Math. Simonich, vodja 406-8-10 N. Chicago St.

NAZNANILO!

S tem se občinstvu naznanja, da radi pomanjkanja prostora v naši prodajalni za vse odjemalce (na stotine jih je bilo odklenjenih, in mnogi so odšli, ker niso imeli časa dolgo čakati zunaj pri zaprtih vratih) nam je bilo nemogoče urediti vse zaloge.

RADI TEGA!

bomo imeli drugo razprodajo v soboto 29. nov. 1913, ko bodo vsi kosi, istotako vse posebnosti, razprodani.

PO ISTIH CENAH!

Vrata se odpro v soboto ob 9. uri zj.

Pridite zgodaj, da boste imeli več prostora za nakup.

Frank Eiserman

309 Ruby St.

Blizu Hickory

JOLIET

Zahvalimo se občinstvu za naklonjenost od ponedeljka.